

മഹാഭാരതം - 2

മഹാഭാരതം 2

വ്യാസമഹർഷി

അധ്യായം 26 - 50

താളിളക്കം

2020

പേര്: മഹാഭാരതം 2

ഭാഷ: Malayalam

വിഭാഗം: മഹാകാവ്യം

രചന: വ്യാസമഹർഷി

പ്രസാധകർ: താളിളക്കം

ഡിസംബർ 2020

Layout Design: പ്രവീൺ വർമ്മ

Copyleft:

ലാടെക്കിൽ നിർമ്മിച്ചതാണിത്.
ഓൺലൈൻ വായനയ്ക്ക് വേണ്ടി.
ഉബുണ്ടു ഓപ്പറേറ്റിങ്ങ് സിസ്റ്റത്തിലൂടെ.
കുടപ്പാട്: വികിപ്പീഡിയ.

അധ്യായം 26

1 [സ്]

സൃഷ്ടമാത്രാ ഇ പദ്ഭ്യോം സ ഗന്ധരേന ബലീയസാ
 അജ്യേത തരോഃ ശാഖാ ഭഗ്നാം ചൈനാം അധാരയത്
 2 താം ഭഗ്നാം സ മഹാശാഖാം സ്മയൻ സമവലോകയൻ
 അമാത്ര ലംബതോ ഫപശ്യദ് വാലഖിലയാൻ അധോമുഖാൻ
 3 സ തദ്ദിനാശസന്ത്രാസാദ് അനുപത്യ ഖഗാധിപഃ
 ശാഖാം ആസ്യേന ജഗ്രാഹ തേഷാം ഏവാമ്പവേഷയ
 ശന്നൈഃ പര്യപതത് പക്ഷി പർവതാൻ പ്രവിശാതയൻ
 4 ഏവം സോ ഫഭ്യപതദ് ദേശാൻ ബഹുൻ സഗജ കച്ഛപഃ
 ദയാർഥം വാലഖിലയാനാം ന ച സമാനം അവിന്ദത
 5 സ ഗത്യാ പർവതശ്രേഷ്ഠം ഗന്ധമാദനം അവ്യയം
 ദദർശ കശ്യപം തത്ര പിതരം തപസി സ്ഥിതം
 6 ദദർശ തം പിതാ ചാപി ദിവ്യരൂപം വിഹംഗമം
 തേജോ വീര്യബലോപേതം മനോമാരുതരംഹസം
 7 ശൈലശൃംഗപ്രതീകാശം ബ്രഹ്മദണ്ഡം ഇവോദ്യതം
 അചിന്ത്യം അനഭിജ്ഞേയം സർവഭൂതഭയങ്കരം
 8 മായാവീര്യധരം സാക്ഷാദ് അഗ്നിം ഇദ്ധം ഇവോദ്യതം
 അപ്ര്യുഷ്യം അജ്ഞേയം ച ദേവദാനവാക്ഷസൈഃ
 9 ഭേത്താരം ഗിരിശൃംഗാണാം നദീ ജലവിശോഷണം
 ലോകസംലോധനം ഘോരം കൃതാന്തസമദർശനം
 10 തം ആഗതം അഭിപ്രേക്ഷ്യ ഭഗവാൻ കശ്യപസ് തദാ
 വിദിത്യാ ചാസ്യ സങ്കൽപം ഇദം വചനം അബ്രവീത്
 11 പുത്ര മാ സാഹസം കാർഷീർ മാ സദ്യോ ലപ്സ്യസേ വൃഥാം
 മാ ത്യാ ദഹേയഃ സങ്ക്രദ്ധാ വാലഖിലയാ മരീചിപഃ
 12 പ്രസാദയാം ആസ സ താൻ കശ്യപഃ പുത്രകാരണാത്
 വാലഖിലയാംസ് തപഃസിദ്ധാൻ ഇദം ഉദ്ദിശ്യ കാരണം
 13 പ്രജാഹിതാർഥം ആരംഭോ ഗന്ധരസ്യ തപോധനാഃ
 ചികീർഷതി മഹത് കർമ്മ തദനുജ്ഞാതും അർഹഥ
 14 ഏവം ഉക്താ ഭഗവതാ മൂനയസ് തേ സമദ്യയഃ
 മൂക്ത്യാ ശാഖാം ഗിരിം പുണ്യം ഹിമവന്തം തപോ ഫീർഥിനഃ
 15 തതസ് തേഷ് അപയാതേഷു പിതരം വിനതാത്മജഃ
 ശാഖാ വ്യാക്ഷിപ്തവദനഃ പര്യപച്ഛത കശ്യപം

16 ഭഗവൻ ക്വ വിമുഞ്ചാമി തരുശാഖാം ഇമാം അഹം
 വർജിതം ബ്രാഹ്മണൈർ ദേശം ആഖ്യാതു ഭഗവാൻ മമ
 17 തതോ നിഷ്കൃഷ്ടം ശൈലം ഹിമസംരുദ്ധ കന്ദരം
 അഗമ്യം മനസാപ്യ് അന്യൈസ് തസ്യാചഖ്യത സ കശ്യപഃ
 18 തം പർവത മഹാകക്ഷിം ആവിശ്യ മനസാ ഖഗാഃ
 ജവേനാഭ്യപതത് താർക്ഷ്യഃ സശാഖാ ഗജകച്ഛപഃ
 19 ന താം വധ്രഃ പരിണഹേച് ഛതചർമാ മഹാൻ അണഃ
 ശാഖിനോ മഹതീം ശാഖാം യാം പ്രഗൃഹ്യ യയൗ ഖഗഃ
 20 തതഃ സ ശതസാഹസ്രം യോജനാന്തരം ആഗതഃ
 കാലേന നാതിമഹതാ ഗരുഡഃ പതതാം വരഃ
 21 സ തം ഗത്വാ ക്ഷണേനൈവ പർവതം വചനാത് പിതൂഃ
 അമുഞ്ചൻ മഹതീം ശാഖാം സസ്വനാം തത്ര ഖേചരഃ
 22 പക്ഷാനിലഹതശ് ചാസ്യ പ്രാകമ്പത സ ശൈലരാദ്
 മുമോച പുഷ്പവർഷം ച സമാഗലിത പാദഃ
 23 ശൃംഗാണി ച വ്യശീര്യന്ത ഗിരേസ് തസ്യ സമന്തതഃ
 മണികാഞ്ചനചിത്രാണി ശോഭയന്തി മഹാഗിരിം
 24 ശാഖിനോ ബഹവശ് ചാപി ശാഖയാഭിഹതാസ് തയാ
 കാഞ്ചനൈഃ കസുമൈർ ഭാന്തി വിദ്യുത്വന്ത ഇവാംബുദാഃ
 25 തേ ഹേമവികചാ ഭൂയോ യുക്താഃ പർവതധാതുഭിഃ
 വ്യരാജന് ശാഖിനസ് തത്ര സൂര്യാംശുപ്രതിരഞ്ജിതാഃ
 26 തതസ് തസ്യ ഗിരേഃ ശൃംഗം ആസ്ഥായ സ ഖഗോത്തമഃ
 ഭക്ഷയാം ആസ ഗരുഡസ് താവ് ഉഭൗ ഗജകച്ഛപൗ
 27 തതഃ പർവതകൂടാഗ്രാദ് ഉത്പപാത മനോജവഃ
 പ്രാവർത്താഥ ദേവാനാം ഉത്പാതാ ഭയവേദിനഃ
 28 ഇന്ദ്രസ്യ വർജം ദധിതം പ്രജ്ജ്വാല വ്യമാന്വിതം
 സധൂമാ ചാപതത് സാർചീർ ദിവോൽകാ നസേശ് ച്യുതാ
 29 തഥാ വസൂനാം അദ്രാണാം ആദിത്യാനാം ച സർവശഃ
 സാധ്യാനാം മരുതാം ചൈവ യേ ചാന്യേ ദേവതാ ഗണാഃ
 സ്വം സ്വം പ്രഹരണം തേഷാം പരസ്പരം ഉപാദ്രവത്
 30 അഭൂതപൂർവം സംഗ്രാമേ തദാ ദേവാസുരേ ിപി ച
 വവുർ വാതാഃ സനിരൂഘാതാഃ പേതുർ ഉൽകാഃ സമന്തതഃ
 31 നിരദ്രം അപി ചാകാശം പ്രജഗർജ മഹാസ്വനം
 ദേവാനാം അപി യോ ദേവഃ സോ ിപ്യ് അവർഷദ് അസൃക് തദാ

32 മമൂർ മാല്യാനി ദേവാനാം ശേമുസ് തേജാസി ചൈവ ഹി
ഉത്പാതമേഘാ രൗദ്രാശ് ച വവർഷഃ ശോണിതം ബഹു
രജാസി മുക്ടാന്യ ഏഷാം ഉമിതാനി വ്യധർഷയൻ
33 തതസ് ത്രാസസമുദ്ദിഗ്ഃ സഹ ദേവൈഃ ശതക്രതുഃ
ഉത്പാതാൻ ദാരുണാൻ പശ്യന് ഇത്യ് ഉവാച ബൃഹസ്പതിം
34 കിമർഥം ഭഗവൻ ഘോരാ മഹോത്പാതാഃ സമുത്ഥിതാഃ
ന ച ശത്രും പ്രപശ്യാമി യധി യോ നഃ പ്രധർഷയേത്
35 [ബൃഹ്]

തവാപരാധാദ് ദേവേന്ദ്ര പ്രമാദാച് ച ശതക്രതോ
തപസാ വാലഖില്യാനാം ഭൂതം ഉത്പന്നം അദ്ഭൂതം
36 കശ്യപസ്യ മനേഃ പുത്രോ വിനതായാശ് ച ഖേചരഃ
ഹർതും സോമം അനുപ്രാപ്നോ ബലവാൻ ക്വാമരൂപവാൻ
37 സമർഥോ ബലിനാം ശ്രേഷ്ഠോ ഹർതും സോമം വിഹംഗമഃ
സർവം സംഭാവയാമ്യ് അസ്മിന് അസാധ്യം അപി സാധയേത്
38 [സ്]

ശ്രുതൈതദ് വചനം ശക്രഃ പ്രോവാചാമൃത രക്ഷിണഃ
മഹാവീര്യബലഃ പക്ഷി ഹർതും സോമം ഇഹോദ്യതഃ
39 യഷ്ടാൻ സംബോധയാമ്യ് ഏഷ യഥാ സ ന ഹരേദ് ബലാത്
അതുലം ഹി ബലം തസ്യ ബൃഹസ്പതിർ ഉവാച മേ
40 തച് ശ്രുത്വാ വിബുധാ വാക്യം വിസ്മിതാ യത്തം ആസ്ഥിതാഃ
പരിവാര്യമൃതം തസ്മദർ വജ്രീ ചേന്ദ്രഃ ശതക്രതുഃ
41 ധാരയന്തോ മഹാർഹാണി കവചാനി മനസിനഃ
കാഞ്ചനാനി വിചിത്രാണി വൈവസ്മുര്യ വിക്രതാനി ച
42 വിവിധാനി ച ശസ്ത്രാണി ഘോരരൂപാണ്യ് അനേകശഃ
ശിതതീക്ഷ്ണാഗ്ര ധാരാണി സമുദ്യമ്യ സഹസ്രശഃ
43 സവിസ്മുലിംഗജ്വാലാനി സധൂമാനി ച സർവശഃ
ചക്രാണി പരിഘോശ് ചൈവ ത്രിശൂലാനി പരശധാൻ
44 ശക്തിശ് ച വിവിധാസ് തീക്ഷ്ണാഃ കരവാലാശ് ച നിർമലാൻ
സ്വദേഹരൂപാണ്യ് ആദായ ഗദാശ് ചോഗ്രപ്രദർശനാഃ
45 ഞൈഃ ശസ്ത്രൈർ ഭാനമദ്ഭിസ് തേ ദിവ്യാഭരണഭൃഷിതാഃ
ഭാനമന്തഃ സുരഗണാസ് തസ്മദർ വിഗതകൽമഷാഃ
46 അനുപമ ബലവീര്യതേജസോഃ ധൃതമനസഃ പരിരക്ഷണേ ിമൃതസ്യ
അസുരപുരവിദാരണാഃ സുരാഃ ജ്വലനസമിദ്ധ വപുഃ പ്രകാശിനഃ

47 ഇതി സമരവരം സുരാസ്ഥിതം; പരിഘസഹസ്രശതൈഃ സമാകലം
വിഗലിതം ഇവ ചാംബരാന്തരേ; തപന മരീചിവിഭാസിതം ബഭൗ

അധ്യായം 27

1 [ഷ]

കോ fപരായോ മഹേന്ദ്രസ്യ കഃ പ്രമാദഗ്ച് ച സുതജ
 തപസാ വാലഖില്യാനാം സംഭൂതോ ഗരുഡഃ കഥം
 2 കശ്യപസ്യ ദ്വിജാതേഗ്ച് ച കഥം വൈ പക്ഷിരാഗ്ച് സുതഃ
 അധൃഷ്യഃ സർവഭൂതാനാം അവധ്യഗ്ച് ചാഭവത് കഥം
 3 കഥം ച കാമചാരി സ കാമവീര്യഗ്ച് ച വേചരഃ
 ഏതദ് ഇച്ഛാമ്യ് അഹം ശ്രോതും പുരാണേ യദി പാഠ്യതേ

4 [സ്]

വിഷയോ fയം പുരാണസ്യ യൻ മാം ത്വം പരിപുച്ഛസി
 ശൃണ മേ വദതഃ സർവം ഏതത് സങ്ക്ഷേപതോ ദ്വിജ
 5 യജതഃ പുത്ര കാമസ്യ കശ്യപസ്യ പ്രജാപതേഃ
 സാഹായും ജൃഷയോ ദേവാ ഗന്ധർവാഗ്ച് ച ദദുഃ കില
 6 തരേന്ദ്രധ്വാനയനേ ശക്രോ നിയുക്തഃ കശ്യപേന ഹ
 മൂനയോ വാലഖില്യഗ്ച് ച യേ ചാന്യേ ദേവതാ ഗണാഃ
 7 ശക്രസ് തു വീര്യസദൃശം ഇധു ഭാരം ഗിരിപ്രഭം
 സമുദ്യമ്യാനയാം ആസ നാതികൃച്ഛാദ് ഇവ പ്രഭുഃ
 8 അഥാപശ്യദ് ജൃഷീൻ ഹ്രസ്വാൻ അംഗുഷോദര പർവണഃ
 പലാശവൃത്തികാം ഏകാം സഹിതാൻ വഹതഃ പഥി
 9 പ്രലീനാൻ സ്വേഷ് ഇവാംഗേഷു നിരാഹാരാംസ് തപോധനാൻ
 ക്ലിശ്യമാനാൻ മന്ദബലാൻ ഗോഷ്വദേ സസ്സുതോദകേ
 10 താംഗ്ച് ച സർവാൻ സൂയാവിഷ്ഠോ വീര്യോന്മത്തഃ പുരന്ദരഃ
 അവഹസ്യാത്യഗാച് ഛീഘ്രം ലംഘയിത്യാവമന്യ ച
 11 തേ fഥ രോഷസമാവിഷ്ടാഃ സുദൃശം ജാതമന്യവഃ
 ആരേഭിരേ മഹത് കർമ്മ തദാ ശക്ര ഭയങ്കരം
 12 ജുഹുവുസ് തേ സുതപസോ വിധിവജ് ജാതവേദസം
 മന്ത്രൈർ ഉച്ഛാവചൈർ വിപ്രാ യേന കാമേന തച് ഛൃണ
 13 കാമവീര്യഃ കാമഗമോ ദേവരാജഭയപ്രഭഃ
 ഇന്ദ്രോ fന്യഃ സർവദേവാനാം ഭവേദ് ഇതി യതവ്രതാഃ
 14 ഇന്ദ്രാച് ഛതഗുണഃ ശൗര്യേ വീര്യേ ചൈവ മനോജവഃ
 തപസോ നഃ ഫലേനാദ്യ ദാരുണഃ സംഭവത് ഇതി
 15 തദ് ബുദ്ധ്യാ ഭൃശസന്തപ്തോ ദേവരാജഃ ശതക്രതുഃ
 ജഗാമ ശരണം തത്ര കശ്യപം സംശിതവ്രതം

16 തച് ശൂത്യാ ദേവരാജസ്യ കശ്യപോ ിമ പ്രജാപതിഃ
 വാലഖിലയാൻ ഉപാഗമ്യ കർമസിദ്ധിം അപ്ചക്ത
 17 ഏവം അസ്ത് ഇതി തം ചാപി പ്രത്യുച്ഃ സത്യവാദിനഃ
 താൻ കശ്യപ ഉവാചേദം സാന്തപൂർവം പ്രജാപതിഃ
 18 അയം ഇദ്രസ് ത്രിഭവനേ നിയോഗാദ് ബ്രഹ്മണഃ കൃതഃ
 ഇദ്രാർഥം ച ഭവന്തോ ിപി യത്വന്തസ് തപോധനാഃ
 19 ന മിഥ്യാ ബ്രഹ്മണോ വാക്യം കർതും അർഹഥ സത്തമാഃ
 ഭവതാം ച ന മിഥ്യായം സങ്കൽപോ മേ ചികീർഷിതഃ
 20 ഭവത് ഏഷ പതത്രീണാം ഇദ്രോ ിതിബലസത്ത്വവാൻ
 പ്രസാദഃ ക്രിയതാം ചൈവ ദേവരാജസ്യ യാചതഃ
 21 ഏവം ഉക്താഃ കശ്യപേന വാലഖിലയാസ് തപോധനാഃ
 പ്രത്യുച്ഛർ അഭിസമ്പുജ്യ മുനിശ്രേഷ്ഠം പ്രജാപതിം
 22 ഇദ്രാർഥോ ിയം സമാരംഭഃ സർവേഷാം നഃ പ്രജാപതേ
 അപത്യാർഥം സമാരംഭോ ഭവതശ് ചായം ഹുസ്സിതഃ
 23 തദ് ഇദം സഫലം കർമ ത്വയാ വൈ പ്രതിഗൃഹ്യതാം
 തഥാ ചൈവ വിധത്യാത്ര യഥാ ശ്രേയോ ിനപശ്യസി
 24 ഏതസ്മിന് ഏവ കാലേ തു ദേവി ദാക്ഷായണീ ശുഭാ
 വിനതാ നാമ കല്യാണീ പുത്ര കാമാ യശസിനി
 25 തപസ് തപ്താ വ്രതപരാ സ്താതാ പുസവനേ ശുചിഃ
 ഉപചക്രാമ ഭർതാരം താം ഉവാചഥ കശ്യപഃ
 26 ആരംഭഃ സഫലോ ദേവി ഭവിതായം തവേസ്സിതഃ
 ജനയിഷ്യസി പുത്രൗ ദൗ വീരൗ ത്രിഭവനേശ്വരൗ
 27 തപസാ വാലഖിലയാനാം മമ സങ്കൽപജൗ തഥാ
 ഭവിഷ്യതോ മഹാഭാഗൗ പുത്രൗ തേ ലോകപുജിതൗ
 28 ഉവാച ചൈനാം ഭഗവാൻ മാതീചഃ പുനർ ഏവ ഹ
 ധാര്യതാം അപ്രമാദേന ഗർഭോ ിയം സുമഹോദയഃ
 29 ഏകഃ സർവപതത്രീണാം ഇദ്രത്വം കാരയിഷ്യതി
 ലോകസംഭാവിതോ വീരഃ കാമവീര്യോ വിഹംഗമഃ
 30 ശതക്രതും അഥോവാച പ്രിയമാണഃ പ്രജാപതിഃ
 ത്വത്സഹായൗ ഖഗാവ് ഏതൗ ദ്രാതരൗ തേ ഭവിഷ്യതഃ
 31 നൈതാഭ്യാം ഭവിതാ ദോഷഃ സകാശാത് തേ പുന്ദര
 വ്യേതു തേ ശക്ര സന്താപസ് ത്വം ഏവേദ്രോ ഭവിഷ്യസി
 32 ന ചാപ്യ് ഏവം ത്വയാ ഭൂയഃ ക്ഷേപ്തയാ ബ്രഹ്മവാദിനഃ

ന ചാവമാന്യാ ദർപാത് തേ വാഗ് വിഷാ ഭൃശകോപനാഃ
 33 ഏവം ഉഷോ ജഗാമേന്ദ്രോ നിർവിശങ്കസ് ത്രിവിഷ്ടപം
 വിനതാ ചാപി സിദ്ധാർഥാ ബഭ്രുവ മുദിതാ തദാ
 34 ജനയാം ആസ പുത്രൗ ദ്വാവ് അരുണം ഗരുഡം തഥാ
 അരുണസ് തയോസ് തു വികല ആദിത്യസ്യ പുരുസരഃ
 35 പതത്രീണാം തു ഗരുഡ ഇന്ദ്രത്യേനാഭൃഷിച്യുത
 തസ്യൈതത് കർമ്മ സുമഹച് ഹൃയതാം ഭൃഗുനന്ദന

അധ്യായം 28

1 [സ്]

തതസ് തമിൻ ദിജശ്രേഷ്ഠ സമുദീർണേ തഥാവിധേ
 ഗരുന്മാൻ പക്ഷിരാട് തൂർണം സമ്പ്രാപ്തോ വിബുധാൻ പ്രതി
 2 തം ദൃഷ്ട്യാതിബലം ചൈവ പ്രാകമ്പന്ത സമന്തതഃ
 പരസ്പരം ച പ്രത്യുല്ലൻ സർവപ്രഹരണാന്യ് അപി
 3 തത്ര ചാസീദ് അമേയാത്മാ വിദ്യുദ് അഗ്നിസമപ്രഭഃ
 ഭൗവനഃ സുമഹാവീര്യഃ സോമസ്യ പരിരക്ഷിതാ
 4 സ തേന പതഗേന്ദ്രേണ പക്ഷതുണ്യ നഖൈഃ ക്ഷതഃ
 മുഹൂർതം അതുലം യുദ്ധം കൃത്യാ വിനിഹതോ യുധി
 5 രജശ് ചോദ്ധ്യയ സുമഹത് പക്ഷവാതേന ഖേചരഃ
 കൃത്യാ ലോകാൻ നിരലോകാംസ് തേന ദേവാൻ അവാകിരത്
 6 തേനാവകീർണാ രജസാ ദേവാ മോഹം ഉപാഗമൻ
 ന ചൈനം ദദൃശൂശ് ഛന്നാ രജസാമൃത രക്ഷിണഃ
 7 ഏവം സംലോഡയാം ആസ ഗരുഡസ് ത്രിദിവാലയം
 പക്ഷതുണ്യ പ്രഹാരൈശ് ച ദേവാൻ സ വിദദാര ഹ
 8 തതോ ദേവഃ സഹസ്രാക്ഷസ് തൂർണം വായും അചോദയത്
 വിക്ഷിപേമാം രജോ വൃഷ്ടിം തവൈതത് കർമ്മ മാരുത
 9 അഥ വായുർ അപോവാഹ തദ് രജസ് തരസാ ബലീ
 തതോ വിതിമിരേ ജാതേ ദേവാഃ ശകുനിം ആർദ്രയൻ
 10 നനാദ ചോച്ചൈർ ബലവാൻ മഹാമേഘരവഃ ഖഗഃ
 വധ്യമാനഃ സുരഗണൈഃ സർവഭൂതാനി ഭീഷയൻ
 ഉത്പപാത മഹാവീര്യഃ പക്ഷിരാട് പരവീരഹാ
 11 തം ഉത്പത്യാന്തരീക്ഷസ്ഥം ദേവാനാം ഉപരി സ്ഥിതം
 വർമിണോ വിബുധാഃ സർവേ നാനാശസ്ത്രൈർ അവാകിരൻ
 12 പട്ടിശൈഃ പരിഘൈഃ ശൂലൈർ ഗദാഭിശ് ച സവാസവാഃ
 ക്ഷുരാന്തൈർ ജ്വലിതൈശ് ചാപി ചക്രൈർ ആദിത്യരൂപിഭിഃ
 13 നാനാശസ്ത്രവിസർഗൈശ് ച വധ്യമാനഃ സമന്തതഃ
 കുർവൻ സുതുമുലം യുദ്ധം പക്ഷിരാൺ ന വ്യകമ്പത
 14 വിനർദന് ഇവ ചാകാശേ വൈനതേയഃ പ്രതാപവാൻ
 പക്ഷാഭ്യോ ഉരസാ ചൈവ സമന്താദ് വ്യാക്ഷിപത് സുരാൻ
 15 തേ വിക്ഷിപ്താസ് തതോ ദേവാഃ പ്രജഗുർ ഗരുഡാർദിതാഃ
 നഖതുണ്യ ക്ഷതാശ് ചൈവ സുസ്രവഃ ശോണിതം ബഹു

16 സാധ്യഃ പ്രാചീം സഗന്ധർവാ വസവോ ദക്ഷിണാം ദിശം
 പ്രജശ്ചഃ സഹിതാ അദ്വൈഃ പതഗേന്ദ്ര പ്രധർഷിതഃ
 17 ദിശം പ്രതീചിം ആദിത്യോ നാസത്യോ ഉത്തരാം ദിശം
 മുഹൂർ മുഹൂഃ പ്രേക്ഷമാണോ യുധ്യമാനോ മഹൗജസം
 18 അശ്വകൃന്ദേന വീരേണ രേണകേന ച പക്ഷിണാ
 ക്രമനേന ച ശൂരേണ തപനേന ച വേചരഃ
 19 ഉപ്ലുകശ് വസനാഭ്യോ ച നിമേഷേണ ച പക്ഷിണാ
 പ്രരുജേന ച സംയുദ്ധം ചകാര പ്രലിഹേന ച
 20 താൻ പക്ഷനഖതുണ്ഡാശൈർ അഭിനദ് വിനതാസൃതഃ
 യുഗാന്തകാലേ സങ്ക്രമഃ പിനാകീവ മഹാബലഃ
 21 മഹാവീര്യോ മഹോത്സാഹാസ് തേന തേ ബഹുധാ ക്ഷതഃ
 രേജുർ അഭ്രൂലനപ്രഖ്യാ തധിരൗഘപ്രവർഷിണഃ
 22 താൻ കൃത്യാ പതഗന്ദ്രേഷുഃ സർവാൻ ഉത്ക്രാന്ത ജീവിതാൻ
 അതിക്രാന്തോ fമൃതസ്യാർഥേ സർവതോ fഗ്നിം അപശ്യത
 23 ആവൃണ്യാനം മഹാജ്യാലം അർചിർഭിഃ സർവതോ fംബരം
 ദഹന്തം ഇവ തീക്ഷ്ണാശൂം ഘോരം വായുസമീരിതം
 24 തതോ നവത്യാ നവതീർ മുഖാനാം; കൃത്യാ തരസീ ഗരുഡോ മഹാത്മാ
 നദീഃ സമാപീയ മുഖൈസ് തതസ് തൈഃ; സൃശീലും ആഗമ്യ പുനർ ജവേന
 25 ജലന്തം അഗ്നിം തം അമിത്രതാപനഃ; സമാസ്തരത് പത്രരഥോ നദീഭിഃ
 തതഃ പ്രചക്രേ വപുർ അന്യദ് അൽപഃ; പ്രവേഷ്യ കാമോ fഗ്നിം അഭിപ്രശാമ്യ

അധ്യായം 29

1 [സ്]

ജാംബുനദമയോ ഭൂത്വാ മരീചിവികചോജ്ജലഃ
 പ്രവിവേശ ബലാത് പക്ഷി വാരിവേശ ഇവാർണവം
 2 സചക്രം ക്ഷുര പര്യന്തം അപശ്യദ് അമൃതാന്തികേ
 പരിഭ്രമന്തം അനിശം തീക്ഷ്ണധാരം അയസ്മയം
 3 ജലനാർകപ്രഭം ഘോരം ഛേദനം സോമഹാരിണാം
 ഘോരരൂപം തദ് അത്യർഥം യന്ത്രം ദേവൈഃ സുനിർമ്മിതം
 4 തസ്യാന്തരം സ ദ്രുഷ്ട്വേവ പര്യവർത്തത വേചരഃ
 അരാന്തരേണാഭ്യപതത് സക്ഷിപ്യാംഗം ക്ഷണേന ഹ
 5 അധാത് ചക്രസ്യ ചൈവാത്ര ദീപ്താനലസമദ്യതീ
 വിദ്യുജ്ജിഹ്വത മഹാഘോരൗ ദീപ്താസ്യൗ ദീപ്തലോചനൗ
 6 ചക്ഷുർ വിഷൗ മഹാവിര്യൗ നിത്യകൃദ്ധൗ തരസിനൗ
 രക്ഷാർഥം ഏവാമൃതസ്യ ദദർശ ഭജഗോത്തമൗ
 7 സദാ സംരണ്ണ നയനൗ സദാ ചാനിമിഷേക്ഷണൗ
 തയോർ ഏകോ ിപി യം പശ്യേത് സ തുർണം ഭസ്മസാദ് ഭവേത്
 8 തയോസ് ചക്ഷുഃഷി രജസാ സുപർണസ് തുർണം ആവൃണോത്
 അദൃഷ്ടരൂപസ് തൗ ചാപി സർവതഃ പര്യകാലയത്
 9 തയോർ അംഗേ സമാക്രമ്യ വൈനതേയോ ിന്തരിക്ഷഗഃ
 ആചിനത് തരസാ മധ്യേ സോമം അഭ്യദ്രവത് തതഃ
 10 സമുത്പാട്യാമൃതം തത് തു വൈനതേയസ് തതോ ബലി
 ഉത്പപാത ജവേനൈവ യന്ത്രം ഉന്മഥ്യ വീര്യവാൻ
 11 അപീത്വൈവാമൃതം പക്ഷി പരിഗൃഹ്യാശു വീര്യവാൻ
 അഗച്ഛദ് അപരിശ്രാന്ത ആവാര്യാർക പ്രഭാം ഖഗഃ
 12 വിഷ്ണുനാ തു തദാകാശേ വൈനതേയഃ സമേധിവാൻ
 തസ്യ നാരായണസ് തുഷ്ടസ് തേനാലൗല്യേന കർമ്മണാ
 13 തം ഉവാചാവ്യയോ ദേവോ വരദോ ിസ്മിതി ഖേചരം
 സ വദ്വ്രേ തവ തിഷ്ടേയം ഉപരീത്യ അന്തരിക്ഷഗഃ
 14 ഉവാച ചൈനം ഭൂയോ ിപി നാരായണം ഇദം വചഃ
 അജരശ് ചാമരശ് ച സ്യാം അമൃതേന വിനാപ്യ അഹം
 15 പ്രതിഗൃഹ്യ വരൗ തൗ ച ഗരുഡോ വിഷ്ണുഃ അബ്രവീത്
 ഭവതേ ിപി വരം ദദ്മി വൃണീതാം ഭഗവാൻ അപി
 16 തം വദ്വ്രേ വാഹനം കൃഷ്ണോ ഗരുന്മന്തം മഹാബലം

ധ്വജം ച ചക്രേ ഭഗവാൻ ഉപരി സ്ഥാസ്യസീതി തം
 17 അനുപത്യ ഖഗം ത്വ് ഇന്ദ്രോ വജ്രേണാംഗേ ിഭ്യതാഡയത്
 വിഹംഗമം സുരാമിത്രം ഹരന്തം അമൃതം ബലാത്
 18 തം ഉവാചേന്ദ്രം ആക്രന്ദേ ഗന്ധഃ പതതാം വരഃ
 പ്രഹസന് ശ്ലക്ഷ്ണയാ വാചാ തഥാ വജ്രസമാഹതഃ
 19 ജഷേർ മാനം കരിഷ്യാമി വജ്രം യസ്യാസ്ഥി സംഭവം
 വജ്രസ്യ ച കരിഷ്യാമി തവ ചൈവ ശതക്രതോ
 20 ഏഷ പത്രം ത്യജാമ്യ് ഏകം യസ്യാന്തം നോപലപ്സ്യന്തേ
 ന ഹി വജ്രനിപാതേന രജാ മേ ിസ്തി കദാ ചന
 21 തത്ര തം സർവഭൂതാനി വിസ്തീതാന്ത്യ് അബ്രുവംസ് തദാ
 സുരൂപം പത്രം ആലക്ഷ്യ സുപർണോ ിയം ഭവത് ഇതി
 22 ദൃഷ്ട്വാ തദ് അദ്ഭുതം ചാപി സഹസ്രാക്ഷഃ പുരന്ദരഃ
 ഖഗോ മഹദ് ഇദം ഭൂതം ഇതി മത്യാഭ്യഭാഷത
 23 ബലം വിജ്ഞാതും ഇച്ഛാമി യത് തേ പരം അനുത്തമം
 സഖ്യം ചാനന്തം ഇച്ഛാമി ത്വയാ സഹ ഖഗോത്തമ

അധ്യായം 30

1 [ഗ്]

സഖ്യം മേ ിസ്തു ത്വയാ ദേവ യഥേഷ്ടസി പുരന്ദര
 ബലം തു മമ ജാനീഹി മഹച് ചാസഹ്യം ഏവ ച
 2 കാമം നൈതത് പ്രശംസന്തി സന്തഃ സ്വബലസംസ്തവം
 ഗുണസങ്കീർതനം ചാപി സ്വയം ഏവ ശതക്രതോ
 3 സഖേതി കൃത്യാ തു സഖേ പൃഷ്ഠോ വക്ഷ്യാമ്യ് അഹം ത്വയാ
 ന ഹ്യ് ആത്മസ്തുവ സംയുക്തം വക്തവ്യം അനിമിത്തതഃ
 4 സപർവതവനാം ഉർവീം സസാഗരവനാം ഇമാം
 പക്ഷ്യാഡൈകയാ ശക്ര ത്യാം ചൈവാത്രാവലംബിനം
 5 സർവാനു സമ്പിണ്ഡിതാനു വാപി ലോകാനു സസമാണു ജംഗമാനു
 വഹേയം അപരിശ്രാന്തോ വിഭീദം മേ മഹദ് ബലം

6 [സൃത]

ഇത്യ് ഉക്തവചനം വിരം കിരീടീ ശ്രീമതാം വരഃ
 ആഹ ശൗനക ദേവേന്ദ്രഃ സർവഭൂതഹിതഃ പ്രളഃ
 7 പ്രതിഗൃഹ്യതാം ഇദാനീം മേ സഖ്യം ആനന്ത്യം ഉത്തമം
 ന കാര്യം തവ സോമേന മമ സോമഃ പ്രദീയതാം
 അസ്യാംസ് തേ ഹി പ്രബാധേയുർ യേഭ്യോ ദദ്യാദ് ഭവാനു ഇമം

8 [ഗ്]

കിം ചിത് കാരണം ഉദ്രിശ്യ സോമോ ിയം നീയതേ മയാ
 ന ദാസ്യാമി സമാദാതും സോമം കസൈസ്ത ചിദ് അപ്യ് അഹം
 9 യത്രേതം തു സഹസ്രാക്ഷ നിക്ഷിപേയം അഹം സ്വയം
 ത്യാം ആദായ തതസ് തുർണം ഹരേഥാസ് ത്രിദശേശ്വര

10 [ഷ്]

വാക്യേനാനേന തുഷ്ടോ ിഹം യത് ത്വയോക്തം ഇഹാണുജ
 യദ് ഇച്ഛസി വരം മത്തസ് തദ്ഗൃഹാണ ഖഗോത്തമ

11 [സ്]

ഇത്യ് ഉക്തഃ പ്രത്യുവാചേദം കദ്രു പുത്രാനു അനുസ്മരൻ
 സ്മൃത്യാ ചൈവോപധി കൃതം മാതുർ ദാസ്യ നിമിത്തതഃ
 12 ഈശോ ിഹം അപി സർവസ്യ കരിഷ്യാമി തു തേ ിർഥിതാം
 ഭവേയുർ ഭജഗാഃ ശക്ര മമ ഭക്ഷ്യാ മഹാബലാഃ
 13 തഥേത്യ് ഉക്ത്യാന്വഗച്ഛത് തം തതോ ദാനവ സുദനഃ
 ഹരിഷ്യാമി വിനിക്ഷിപ്തം സോമം ഇത്യ് അനുഭാഷ്യ തം

14 ആജഗാമ തതസ് തൂർണം സുപർണോ മാതുർ അന്തികം
 അഥ സർപാൻ ഉവാചേദം സർവാൻ പരമഹൃഷ്ടവത്
 15 ഇദം ആനീതം അമൃതം നിക്ഷേപ്യാമി കശേഷു വഃ
 സ്നാതാ മംഗലസംയുക്താസ് തതഃ പ്രാശ്നീത പന്നഗാഃ
 16 അദാസീ ചൈവ മാതേയം അദ്യ പ്രഭൃതി ചാസ്തു മേ
 യഥോക്തം ഭവതാം ഏതദ് വചോ മേ പ്രതിപാദിതം
 17 തതഃ സ്നാതും ഗതാഃ സർപാഃ പ്രത്യുക്ത്വാ തം തഥേത്യ് ഉത
 ശക്രോ ിപ്യ് അമൃതം ആക്ഷിപ്യ ജഗാമ ത്രിദിവം പുനഃ
 18 അഥാഗതാസ് തം ഉദ്ദേശം സർപാഃ സോമാർഥിനസ് തദാ
 സ്നാതാഗ് ച കൃതജപ്യാഗ് ച പ്രഹൃഷ്ടാഃ കൃതമംഗലാഃ
 19 തദ് വിജ്ഞായ ഹൃതം സർപാഃ പ്രതിമായാ കൃതം ച തത്
 സോമസ്ഥാനം ഇദം ചേതി ദർഭാംസ് തേ ലിലിഹുസ് തദാ
 20 തതോ ദ്വൈധീ കൃതാ ജിഹ്വാ സർപാണാം തേന കർമ്മണാ
 അഭവംഗ് ചാമൃതസ്പർശാദ് ധർഭാംസ് തേ ിഥ പവിത്രീണഃ
 21 തതഃ സുപർണഃ പരമപ്രഹൃഷ്ടവാൻ; വിഹൃത്യ മാത്രാ സഹ തത്ര കാമ്പനേ
 ഭൃജംഗഭക്ഷഃ പരമാർചിതഃ ഖഗൈർ; അഹീന കീർതിർ വിനതാം അനന്ദയത്
 22 ഇമാം കഥാം യഃ ശ്രണയാൻ നരഃ സദാ; പഠേത വാ ദ്വിജ ജനമുഖ്യസംസദി
 അസംശയം ത്രിദിവം ഇയാത് സ പുണ്യഭാൻ; മഹാത്മനഃ പതഗപതേഃ പ്രകീർ
 തനാത്

അധ്യായം 31

1 [ഷ]

ഭുജംഗമാനാം ശാപസ്യ മാത്രാ ചൈവ സുതേന ച
 വിനതായാസ് ത്വയാ പ്രോക്തം കാരണം സുതനന്ദന
 2 വരപ്രദാനം ഭർത്വാ ച ക്രുദ്ര വിനതയോസ് തഥാ
 നാമനീ ചൈവ തേ പ്രോക്തേ പക്ഷിണോർ വൈനതേയയോഃ
 3 പന്നഗാനാം തു നാമാനി ന കീർതയസി സുതജ
 പ്രാധാന്യേനാപി നാമാനി ശ്രോതും ഇച്ഛാമഹേ വയം

4 [സ്]

ബഹുത്വാൻ നാമധേയാനി ഭുജഗാനാം തപോധന
 ന കീർതയിഷ്യേ സർവേഷാം പ്രാധാന്യേന തു മേ ശൃണ
 5 ശേഷഃ പ്രഥമതോ ജാതോ വാസുകിസ് തദനന്തരം
 ഐരാവതസ് തക്ഷകശ് ച കർകോടക ധനഞ്ജയൗ
 6 കാലിയോ മണിനാഗശ് ച നാഗശ് ചാപുരണസ് തഥാ
 നാഗസ് തഥാ പിഞ്ജരക ഏലാ പത്രോ fഥ വാമനഃ
 7 നീലാനീലൗ തഥാ നാഗൗ കൽമാഷശബലൗ തഥാ
 ആര്യകശ് ചാദികശ് ചൈവ നാഗശ് ച ശല പോതകഃ
 8 സുമനോമുഖോ ദധിമുഖസ് തഥാ വിമലപിണ്ഡകഃ
 ആപ്തഃ കോടനകശ് ചൈവ ശംഖോ വാലശിഖസ് തഥാ
 9 നിഷ്കൃനകോ ഹേമഗൃഹോ നഹുഷഃ പിംഗലസ് തഥാ
 ബാഹ്യകർണോ ഹസ്തിപദസ് തഥാ മുദ്ഗരപിണ്ഡകഃ
 10 കംബലാശ്വതരൗ ചാപി നാഗഃ കാലീയകസ് തഥാ
 വൃത്തസംവർതകൗ നാഗൗ ദ്വൗ ച പദ്മാവ് ഇതി ശ്രുതൗ
 11 നാഗഃ ശംഖനകശ് ചൈവ തഥാ ച സ്തണ്ഡകോ fപരഃ
 ക്ഷേമകശ് ച മഹാനാഗോ നാഗഃ പിണ്ഡാരകസ് തഥാ
 12 കരവീരഃ പുഷ്പദംഷ്ട ഏതന്തകോ ബിലപാണ്ഡകഃ
 മൂഷകാദഃ ശംഖശിരാഃ പൂർണദംഷ്ടോ ഹരിദ്രകഃ
 13 അപരാജിതോ ജ്യോതികശ് ച പന്നഗഃ ശ്രീവഹസ് തഥാ
 കൗരവ്യോ ധൃതരാഷ്ട്രശ് ച പുഷ്കരഃ ശല്യകസ് തഥാ
 14 വിരജാശ് ച സുബാഹുശ് ച ശാലിപിണ്ഡശ് ച വീര്യവാൻ
 ഹസ്തിഭദ്രഃ പിറകോ മുഖരഃ കോണ വാസനഃ
 15 കഞ്ജരഃ കുരശ് ചൈവ തഥാ നാഗഃ പ്രഭാ കരഃ
 കമുദഃ കമുദാക്ഷശ് ച തിത്തിരിർ ഹലികസ് തഥാ

കർകരാകർകരൗ ചോഭൗ കണ്യോദര മഹോദരൗ
 16 ഏതേ പ്രാധാന്യതോ നാഗാഃ കീർതിതാ ദ്വിജസത്തമ
 ബഹുത്യാൻ നാമധേയാനാം ഇതരേ ന പ്രകീർതിതാഃ
 17 ഏതേഷാം പ്രസവോ യശ് ച പ്രസവസ്യ ച സന്തതിഃ
 അസംഖ്യേയേതി മത്യാ താൻ ന ബ്രവീമി ദ്വിജോത്തമ
 18 ബഹുനീഹ സഹസ്രാണി പ്രയുതാന്യ് അർബുദാനി ച
 അശക്യാന്യ് ഏവ സംഖ്യാതും ഭൂജഗാനാം തപോധന

അധ്യായം 32

1 [ഷ്]

ജാതാ വൈ ഭജഗാസ് താത വീര്യവന്തോ ദുരാസദാഃ
ശാപം തം തദ് അഥ വിജ്ഞായ കൃതവന്തോ ന കിം പരം

2 [സ്]

തേഷാം ഇ ഭഗവാഞ് ശേഷസ് തൃക്ത്വാ കദ്രു മഹായശാഃ
തപോ വിപുലം ആതസ്ഥേ വായുഭക്ഷോ യതവ്രതഃ

3 ഗന്ധമാദനം ആസാദ്യ ബദദ്യാം ച തപോ രതഃ

ഗോകർണേ പുഷ്കാരണ്യേ തഥാ ഹിമവതസ് തഭേ

4 തേഷു തേഷു ച പുണ്യേഷു തീർഥേഷ് ആയതനേഷു ച
ഏകാന്തശീലീ നിയതഃ സതതം വിജിതേന്ദ്രിയഃ

5 തപ്യമാനം തപോ ഘോരം തം ദദർശ പിതാമഹഃ

പരിശുഷ്കമാംസത്വക് സ്തായം ജടാചീരധരം പ്രഭു

6 തം അബ്രവീത് സത്യധൃതിം തപ്യമാനം പിതാമഹഃ

കിം ഇദം കരുഷേ ശേഷപ്രജാനാം സ്വസ്തി വൈ കരു

7 തം ഹി തീവ്രേണ തപസാ പ്രജാസ് താപയസേ fനഘ
ബ്രൂഹി കാമം ച മേ ശേഷയത് തേ ഹൃദി ചിരം സ്ഥിതം

8 [ഷേസ]

സോദദ്യാ മമ സർവേ ഹി ദ്രാതരോ മന്ദചേതസഃ

സഹ തൈർ നോത്സഹേ വസ്തു തദ് ഭവാൻ അനമന്യതാം

9 അഭ്യസൂയന്തി സതതം പരസ്വരം അമിത്രവത്

തതോ fഹം തപ ആതിഷ്ഠേ നൈതാൻ പശ്യേയം ഇത്യ് ഉത

10 ന മർഷയന്തി സതതം വിനതാം സസൃതാം ച തേ

അസ്താകം ചാപരോ ദ്രാതാ വൈനതേയഃ പിതാമഹ

11 തം ച ദ്വിഷന്തി തേ fത്യർഥം സ ചാപി സുമഹാബലഃ

വരപ്രദാനാത് സ പിതൂഃ കശ്യപസ്യ മഹാത്മനഃ

12 സോ fഹം തപഃ സമാസ്ഥായ മോക്ഷ്യാമീദം കലേവരം

കഥം മേ പ്രേത്യ ഭാവേ fപി ന തൈഃ സ്യാത് സഹ സംഗമഃ

13 [ബ്രഹ്മാ]

ജാനാമി ശേഷസർവേഷാം ദ്രാതുണാം തേ വിചേഷ്ഠിതം

മാതുശ് ചാപ്യ് അപരാധാദ് വൈ ദ്രാതുണാം തേ മഹദ് ഭയം

14 കൃതോ fത്ര പരിഹാരശ് ച പൂർവം ഏവ ഭജംഗമ

ദ്രാതുണാം തവ സർവേഷാം ന ശോകം കർതും അർഹസി

15 വൃണീഷ്യ ച വരം മതഃ ശേഷയത് തേ റ്റഭികാക്ഷിതം

ദിത്സാമി ഹി വരം തേ റ്റദ്യ പ്രീതിർ മേ പരമാ ത്വയി

16 ദിഷ്ട്യാ ച ബുദ്ധിർ ധർമേ തേ നിവിഷ്ടാ പന്നഗോത്തമ

അതോ ഭൂയസ് ച തേ ബുദ്ധിർ ധർമേ ഭവതു സുസമിരാ

17 [ഷേസ]

ഏഷ ഏവ വരോ മേ റ്റദ്യ കാക്ഷിതഃ പ്രപിതാമഹ

ധർമേ മേ രമതാം ബുദ്ധിഃ ശമേ തപസി ചേശ്വര

18 [ബ്ര]

പ്രീതോ റ്റസ്മ്യ് അനേന തേ ശേഷദമേന പ്രശമേന ച

ത്വയാ ത്വ് ഇദം വചഃ കാര്യം മന്നിയോഗാത് പ്രജാഹിതം

19 ഇമാം മഹീം ശൈലവനോപപന്നാം; സസാഗരാം സാകര പത്തനാം ച

ത്വം ശേഷസമ്യക് ചലിതാം യഥാവത്; സംഗൃഹ്യ തിഷ്ടസ്വ യഥാചലാ സ്മാത്

20 [ഷേസ]

യഥാഹ ദേവോ വരദഃ പ്രജാപതിർ; മഹീപതിർ ഭൂതപതിർ ജഗത്പതിഃ

തഥാ മഹീം ധാരയിതാസ്മി നിശ്ചലാം; പ്രയച്ഛ താം മേ ശിരസി പ്രജാപതേ

21 [ബ്ര]

അധോ മഹീം ഗച്ഛ ഭജംഗമോത്തമഃ; സ്വയം തവൈഷാ വിവരം പ്രദാസ്യതി

ഇമാം ധരാം ധാരയതാ ത്വയാ ഹി മേ; മഹത് പ്രിയം ശേഷകൃതം ഭവിഷ്യതി

22 [സ്]

തഥേതി കൃത്യാ വിവരം പ്രവിശ്യ സ; പ്രഭൂർ ഭവോ ഭജഗ വരാഗ്രജഃ സ്ഥിതഃ

ബിഭർതി ദേവീം ശിരസാ മഹീം ഇമാം; സമുദ്രനേമിം പരിഗൃഹ്യ സർവതഃ

23 [ബ്ര]

ശേഷോ റ്റസി നാഗോത്തമ ധർമദേവോ; മഹീം ഇമാം ധാരയസേ യദ് ഏകഃ

അനന്ത ഭോഗഃ പരിഗൃഹ്യ സർവാം; യഥാഹം ഏവം ബലഭിദ് യഥാ വാ

24 [സ്]

അധോ ഭൂമേർ വസത്യ് ഏവം നാഗോ റ്റനന്തഃ പ്രതാപവാൻ

ധാരയൻ വസുധാം ഏകഃ ശാസനാദ് ബ്രഹ്മണോ വിഭഃ

25 സുപർണം ച സഖായം വൈ ഭഗവാൻ അമരോത്തമഃ

പ്രാദാദ് അനന്തായ തദാ വൈനതേയം പിതാമഹഃ

അധ്യായം 33

1 [സ്]

മാതു: സകാശാത് തം ശാപം ശ്രുത്യാ പന്നഗസന്തമഃ
വാസുകീശ് ചിന്തയാം ആസ ശാപോ ിയം ന ഭവേത് കഥം
2 തതഃ സ മന്ത്രയാം ആസ ഭ്രാന്തഭിഃ സഹ സർവശഃ
ഐരാവതപ്രഭൃതിഭിർ യേ സു ധർമ്മപരായണാഃ

3 [വാ]

അയം ശാപോ യഥോദ്ധിഷ്ടോ വിദിതം വസ് തഥാനുലാഃ
തസ്യ ശാപസ്യ മോക്ഷാർഥം മന്ത്രയിത്യാ യതാമഹേ
4 സർവേഷാം ഏവ ശാപാനാം പ്രതിഘാതോ ഹി വിദ്യതേ
ന തു മാത്രാഭിശ്ചാനാം മോക്ഷോ വിദ്യേത പന്നഗാഃ
5 അവ്യയസ്യാപ്രമേയസ്യ സത്യസ്യ ച തഥാഗ്രതഃ
ശ്ലോ ഇത്യ് ഏവ മേ ശ്രുത്യാ ജായതേ ഹൃദി വേപഥുഃ
6 നൂനം സർവവിനാശോ ിയം അസ്താകം സമുദാഹൃതഃ
ന ഹ്യ് ഏനാം സോ ിവ്യയോ ദേവഃ ശപന്തീം പ്രത്യഷേധയത്
7 തസ്താത് സംമന്ത്രയാമോ ിത്ര ഭുജഗാനാം അനാമയം
യഥാ ഭവേത സർവേഷാം മാ നഃ കാലോ ിത്യഗാദ് അയം
8 അപി മന്ത്രയമാണാ ഹി ഹേതും പശ്യാമ മോക്ഷണേ
യഥാ നഷ്ടം പുരാ ദേവാ ഗുഡം അഗ്നിം ഗൃഹാ ഗതം
9 യഥാ സ യജ്ഞോ ന ഭവേദ് യഥാ വാപി പരാഭവേത്
ജനമേജയസ്യ സർപാണാം വിനാശകരണായ ഹി

10 [സ്]

തഥേത്യ് ഉക്ത്യാ തു തേ സർവേ കാദ്രവേയാഃ സമാഗതാഃ
സമയം ചക്രിരേ തത്ര മന്ത്രബുദ്ധിവിശാരദാഃ
11 ഏകേ തത്രാബ്രുവൻ നാഗാ വയം ഭൂത്യാ ദ്വിജർഷഭാഃ
ജനമേജയം തം ഭിക്ഷാമോ യജ്ഞസ് തേ ന ഭവേദ് ഇതി
12 അപരേ ത് അബ്രുവൻ നാഗാസ് തത്ര പണ്ഡിതമാനിനഃ
മന്ത്രിണോ ിസ്യ വയം സർവേ ഭവിഷ്യാമഃ സുസംമതാഃ
13 സ നഃ പ്രക്ഷ്യതി സർവേഷു കാര്യേഷ് അർഥവിനിശ്ചയം
തത്ര ബുദ്ധിം പ്രവക്ഷ്യാമോ യഥാ യജ്ഞോ നിവർതതേ
14 സ നോ ബഹുമതാൻ രാജാ ബുദ്ധ്യാ ബുദ്ധിമതാം വരഃ
യജ്ഞാർഥം പ്രക്ഷ്യതി വ്യക്തം നേതി വക്ഷ്യാമഹേ വയം
15 ദർശയന്തോ ബഹുൻ ദോഷാൻ പ്രേത്യ ചേഹ ച ദാരുണാൻ

ഹേതുഭിഃ കാരണൈശ് ചൈവ യഥാ യജ്ഞോ ഭവേൻ ന സഃ
 16 അഥ വാ യ ഉപാധ്യായഃ ക്രതൗ തസ്മിൻ ഭവിഷ്യതി
 സർപസത്ര വിധാനജ്ഞോ രാജകാര്യഹിതേ രതഃ
 17 തം ഗത്വാ ദശതാം കശ് ചിദ് ഭജഗഃ സ മരിഷ്യതി
 തസ്മിൻ ഹതേ യജ്ഞകരേ ക്രതുഃ സ ന ഭവിഷ്യതി
 18 യേ ചാന്യേ സർപസത്രജ്ഞോ ഭവിഷ്യന്ത്യ് അസ്യ ഋതിജഃ
 താംശ് ച സർവാൻ ദശിഷ്യാമഃ കൃതം ഏവം ഭവിഷ്യതി
 19 തത്രാപരേ ഫമന്ത്രയന്ത ധർമാത്മാനോ ഭജംഗമാഃ
 അബുദ്ധിർ ഏഷാ യുഷ്കാകം ബ്രഹ്മഹത്യോ ന ശോഭനാ
 20 സമ്യക് സദ് ധർമമൂലാ ഹി വ്യസനേ ശാന്തിർ ഉത്തമാ
 അധർമോത്തരതാ നാമ കൃത്സും വ്യാപാദയേജ് ജഗത്
 21 അപരേ ത്വ് അബ്രുവൻ നാഗാഃ സമിദ്ധം ജാതവേദസം
 വർഷൈർ നിർവാപയിഷ്യാമോ മേഘാ ഭൂത്വാ സവിദ്യുതഃ
 22 സ്രഗ്ഭാഞ്ചം നിശി ഗത്വാ വാ അപരേ ഭജഗോത്തമാഃ
 പ്രമത്താനാം ഹരന്ത്വ് ആശു വിഘ്ന ഏവം ഭവിഷ്യതി
 23 യജ്ഞേ വാ ഭജഗാസ് തസ്മിൻ ശതശോ ഫമ സഹസ്രശഃ
 ജനം ദശതു വൈ സർവം ഏവം ത്രാസോ ഭവിഷ്യതി
 24 അഥ വാ സംസ്കൃതം ഭോജ്യം ദൃഷ്യയതു ഭജംഗമാഃ
 സ്വേന മൃത്ര പുരീഷേണ സർവഭോജ്യ വിനാശിനാ
 25 അപരേ ത്വ് അബ്രുവംസ് തത്ര ഋതിജോ ഫസ്യ ഭവാമഹേ
 യജ്ഞവിഘ്നം കരിഷ്യാമോ ദീയതാം ദക്ഷിണാ ഇതി
 വശ്യതാം ച ഗതോ ഫസൗ നഃ കരിഷ്യതി യഥേപ്ഷിതം
 26 അപരേ ത്വ് അബ്രുവംസ് തത്ര ജലേ പ്രക്രിഡിതം നൃപം
 ഗൃഹം ആനീയ ബധ്നീമഃ ക്രതുർ ഏവം ഭവേൻ ന സഃ
 27 അപരേ ത്വ് അബ്രുവംസ് തത്ര നാഗാഃ സുകൃതകാരിണഃ
 ദശാമൈനം പ്രഗൃഹ്യാശു കൃതം ഏവം ഭവിഷ്യതി
 ചിന്നം മൂലം അനർഥാനാം മൃതേ തസ്മിൻ ഭവിഷ്യതി
 28 ഏഷാ വൈ നൈഷ്ഠികീ ബുദ്ധിഃ സർവേഷാം ഏവ സംമതാ
 യഥാ വാ മന്യസേ രാജംസ് തത് ക്ഷിപ്രം സംവിധീയതാം
 29 ഇത്യ് ഉക്ത്വാ സമുദൈക്ഷന്ത വാസുകിം പന്നഗേശ്വരം
 വാസുകീശ് ചാപി സഞ്ചിന്ത്യ താൻ ഉവാച ഭജംഗമാൻ
 30 നൈഷാ വോ നൈഷ്ഠികീ ബുദ്ധിർ മതാ കർതും ഭജംഗമാഃ
 സർവേഷാം ഏവ മേ ബുദ്ധിഃ പന്നഗാനാം ന രോചതേ

31 കിം ത്വ് അത്ര സംവിധായവ്യം ഭവതാം യദ് ഭവേദ് ധിതം
അനേനാഹം ഭൃശം തപ്യേ ഗുണദോഷൗ മദാശ്രയൗ

അധ്യായം 34

1 [സ്]

മാതു: സകാശാത് തം ശാപം ശ്രുത്യാ പന്നഗസന്തമഃ
വാസുകീശ് ചിന്തയാം ആസ ശാപോ ിയം ന ഭവേത് കഥം
2 തതഃ സ മന്ത്രയാം ആസ ഭ്രാന്തഭിഃ സഹ സർവശഃ
ഐരാവതപ്രഭൃതിഭിർ യേ സു ധർമ്മപരായണാഃ

3 [വാ]

അയം ശാപോ യഥോദ്ധിഷ്ടോ വിദിതം വസ് തഥാനുലാഃ
തസ്യ ശാപസ്യ മോക്ഷാർഥം മന്ത്രയിത്യാ യതാമഹേ
4 സർവേഷാം ഏവ ശാപാനാം പ്രതിഘാതോ ഹി വിദ്യതേ
ന തു മാത്രാഭിശ്ചാനാം മോക്ഷോ വിദ്യേത പന്നഗാഃ
5 അവ്യയസ്യാപ്രമേയസ്യ സത്യസ്യ ച തഥാഗൃതഃ
ശ്ലോ ഇത്യ് ഏവ മേ ശ്രുത്യാ ജായതേ ഹൃദി വേപഥുഃ
6 നൃനം സർവവിനാശോ ിയം അസ്താകം സമുദാഹൃതഃ
ന ഹ്യ് ഏനാം സോ ിവ്യയോ ദേവഃ ശപന്തീം പ്രത്യഷേധയത്
7 തസ്താത് സംമന്ത്രയാമോ ിത്ര ഭുജഗാനാം അനാമയം
യഥാ ഭവേത സർവേഷാം മാ നഃ കാലോ ിത്യഗാദ് അയം
8 അപി മന്ത്രയമാണാ ഹി ഹേതും പശ്യാമ മോക്ഷണേ
യഥാ നഷ്ടം പുരാ ദേവാ ഗുഡം അഗ്നിം ഗൃഹാ ഗതം
9 യഥാ സ യജ്ഞോ ന ഭവേദ് യഥാ വാപി പരാഭവേത്
ജനമേജയസ്യ സർപാണാം വിനാശകരണായ ഹി

10 [സ്]

തഥേത്യ് ഉക്ത്യാ തു തേ സർവേ കാദ്രവേയാഃ സമാഗതാഃ
സമയം ചക്രിരേ തത്ര മന്ത്രബുദ്ധിവിശാരദാഃ
11 ഏകേ തത്രാബ്രുവൻ നാഗാ വയം ഭൂത്യാ ദ്വിജർഷഭാഃ
ജനമേജയം തം ഭിക്ഷാമോ യജ്ഞസ് തേ ന ഭവേദ് ഇതി
12 അപരേ ത് അബ്രുവൻ നാഗാസ് തത്ര പണ്ഡിതമാനിനഃ
മന്ത്രിണോ ിസ്യ വയം സർവേ ഭവിഷ്യാമഃ സുസംമതാഃ
13 സ നഃ പ്രക്ഷ്യതി സർവേഷു കാര്യേഷ് അർഥവിനിശ്ചയം
തത്ര ബുദ്ധിം പ്രവക്ഷ്യാമോ യഥാ യജ്ഞോ നിവർതതേ
14 സ നോ ബഹുമതാൻ രാജാ ബുദ്ധ്യാ ബുദ്ധിമതാം വരഃ
യജ്ഞാർഥം പ്രക്ഷ്യതി വ്യക്തം നേതി വക്ഷ്യാമഹേ വയം
15 ദർശയന്തോ ബഹുൻ ദോഷാൻ പ്രേത്യ ചേഹ ച ദാരുണാൻ

ഹേതുഭിഃ കാരണൈശ് ചൈവ യഥാ യജ്ഞോ ഭവേൻ ന സഃ
 16 അഥ വാ യ ഉപാധ്യായഃ ക്രതൗ തസ്മിൻ ഭവിഷ്യതി
 സർപസത്ര വിധാനജ്ഞോ രാജകാര്യഹിതേ രതഃ
 17 തം ഗത്വാ ദശതാം കശ് ചിദ് ഭജഗഃ സ മരിഷ്യതി
 തസ്മിൻ ഹതേ യജ്ഞകരേ ക്രതുഃ സ ന ഭവിഷ്യതി
 18 യേ ചാന്യേ സർപസത്രജ്ഞോ ഭവിഷ്യന്ത്യ് അസ്യ ഋതിജഃ
 താംശ് ച സർവാൻ ദശിഷ്യാമഃ കൃതം ഏവം ഭവിഷ്യതി
 19 തത്രാപരേ ഫമന്ത്രയന്ത ധർമാത്മാനോ ഭജംഗമാഃ
 അബുദ്ധിർ ഏഷാ യുഷ്കാകം ബ്രഹ്മഹത്യാ ന ശോഭനാ
 20 സമ്യക് സദ് ധർമമൂലാ ഹി വ്യസനേ ശാന്തിർ ഉത്തമാ
 അധർമോത്തരതാ നാമ കൃത്സും വ്യാപാദയേജ് ജഗത്
 21 അപരേ ത്വ് അബ്രുവൻ നാഗാഃ സമിദ്ധം ജാതവേദസം
 വർഷൈർ നിർവാപയിഷ്യാമോ മേഘാ ഭൂത്വാ സവിദ്യുതഃ
 22 സ്രഗ്ഭാഞ്ചം നിശി ഗത്വാ വാ അപരേ ഭജഗോത്തമാഃ
 പ്രമത്താനാം ഹരന്ത്വ് ആശു വിഘ്ന ഏവം ഭവിഷ്യതി
 23 യജ്ഞേ വാ ഭജഗാസ് തസ്മിൻ ശതശോ ഫമ സഹസ്രശഃ
 ജനം ദശതു വൈ സർവം ഏവം ത്രാസോ ഭവിഷ്യതി
 24 അഥ വാ സംസ്കൃതം ഭോജ്യം ദൃഷ്യയതു ഭജംഗമാഃ
 സ്വേന മൃത്ര പുരീഷേണ സർവഭോജ്യ വിനാശിനാ
 25 അപരേ ത്വ് അബ്രുവംസ് തത്ര ഋതിജോ ഫസ്യ ഭവാമഹേ
 യജ്ഞവിഘ്നം കരിഷ്യാമോ ദീയതാം ദക്ഷിണാ ഇതി
 വശ്യതാം ച ഗതോ ഫസൗ നഃ കരിഷ്യതി യഥേപ്ഷിതം
 26 അപരേ ത്വ് അബ്രുവംസ് തത്ര ജലേ പ്രക്രീഡിതം നൃപം
 ഗൃഹം ആനീയ ബധ്നീമഃ ക്രതുർ ഏവം ഭവേൻ ന സഃ
 27 അപരേ ത്വ് അബ്രുവംസ് തത്ര നാഗാഃ സുകൃതകാരിണഃ
 ദശാമൈനം പ്രഗൃഹ്യാശു കൃതം ഏവം ഭവിഷ്യതി
 ചിന്നം മൂലം അനർഥാനാം മൃതേ തസ്മിൻ ഭവിഷ്യതി
 28 ഏഷാ വൈ നൈഷ്ഠികീ ബുദ്ധിഃ സർവേഷാം ഏവ സംമതാ
 യഥാ വാ മന്യസേ രാജംസ് തത് ക്ഷിപ്രം സംവിധീയതാം
 29 ഇത്യ് ഉക്ത്വാ സമുദൈക്ഷന്ത വാസുകിം പന്നഗേശ്വരം
 വാസുകീശ് ചാപി സഞ്ചിന്ത്യ താൻ ഉവാച ഭജംഗമാൻ
 30 നൈഷാ വോ നൈഷ്ഠികീ ബുദ്ധിർ മതാ കർതും ഭജംഗമാഃ
 സർവേഷാം ഏവ മേ ബുദ്ധിഃ പന്നഗാനാം ന രോചതേ

31 കിം ത്വ് അത്ര സംവിധായവ്യം ഭവതാം യദ് ഭവേദ് ധിതം
അനേനാഹം ഭൃശം തപ്യേ ഗുണദോഷൗ മദാശ്രയൗ

അധ്യായം 35

1 [സ്]

ഏലാപത്രസ്യ തു വചഃ ശ്രുത്യാ നാഗാ ദ്വിജോത്തമ
സർവേ പ്രഹൃഷ്ടമനസഃ സാധു സാധ്യ് ഇത്യ് അപൂജയൻ
2 തതഃ പ്രഭൃതി താം കന്യാം വാസുകിഃ പര്യരക്ഷത
ജരത്കാരം സ്വസാരം വൈ പരം ഹർഷം അവാപ ച
3 തതോ നാതിമഹാൻ കാലഃ സമതീത ഇവാഭവത്
അഥ ദേവാസുരാഃ സർവേ മമന്വുർ വരണാലയം
4 തത്ര നേത്രം അഭൂൻ നാഗോ വാസുകിർ ബലിനാം വരഃ
സമാപ്യൈവ ച തത് കർമ്മ പിതാമഹം ഉപാഗമൻ
5 ദേവാ വാസുകിനാ സാർധം പിതാമഹം അമാബ്രുവൻ
ഭഗവഞ് ശാപഭീതോ ിയം വാസുകിസ് തപ്യതേ ഭൃശം
6 തസ്യേദം മാനസം ശല്യം സമുദ്ധർതും ത്വം അർഹസി
ജനന്യാഃ ശാപജം ദേവ ജ്ഞാതീനാം ഹിതകാങ്കഷിണഃ
7 ഹിതോ ഹ്യ് അയം സദാസ്താകം പ്രിയകാരി ച നാഗരാട്
കരു പ്രസാദം ദേവേശ ശമയാസ്യ മനോ ജഗരം

8 [ബ്ര]

മയൈവൈതദ് വിതീർണം വൈ വചനം മനസാമരാഃ
ഏലാപത്രേണ നാഗേന യദ് അന്യാഭിഹിതം പുരാ
9 തത് കരോത് ഏഷ നാഗേന്ദ്രഃ പ്രാപ്തകാലം വചസ് തഥാ
വിനശിഷ്യന്തി യേ പാപാ ന തു യേ ധർമ്മചാരിണഃ
10 ഉത്പന്നഃ സ ജരത് കാരുസ് തപസ്യ് ഉഗ്രേ രതോ ദ്വിജഃ
തസ്യേഷ ഭഗിനീം കാലേ ജരത്കാരം പ്രയച്ഛതു
11 യദ് ഏലാപത്രേണ വചസ് തദോക്തം ഭജഗേന ഹ
പന്നഗാനാം ഹിതം ദേവാസ് തത് തഥാ ന തദ് അന്യഥാ

12 [സ്]

ഏതച് ശ്രുത്യാ സ നാഗേന്ദ്രഃ പിതാമഹവചസ് തദാ
സർപാൻ ബന്തുഞ് ജരത്കാരൗ നിത്യയുക്താൻ സമാദധത്
13 ജരത്കാരുർ യദാ ഭാര്യാം ഇച്ഛേദ് വരയിതും പ്രഭഃ
ശീഘ്രം ഏത്യ മമാഖ്യേയം തൻ നഃ ശ്രേയോ ഭവിഷ്യതി

അധ്യായം 36

1 [ഷ]

ജരത്കാരുർ ഇതി പ്രോക്തം യത് ത്വയാ സുതനന്ദന
ഇച്ഛാമ്യ് ഏതദ് അഹം തസ്യ ഋഷേഃ ശ്രോതും മഹാത്മനഃ
2 കിം കാരണം ജരത്കാരോർ നാമൈതത് പ്രഥിതം ഭൂവി
ജരത്കാരു നിരക്തം ത്വം യഥാവദ് വജ്രം അർഹസി

3 [സ്]

ജരേതി ക്ഷയം ആഹൂർ വൈ ദാരണം കാരു സഞ്ജ്ഞിതം
ശരീരം കാരു തസ്യാസീത് തത് സ ധീമാഞ് ശനൈഃ ശനൈഃ
4 ക്ഷപയാം ആസ തീവ്രേണ തപസേത്യ് അത ഉച്യതേ
ജരത്കാരുർ ഇതി ബ്രഹ്മൻ വാസുകേർ ഭഗിനീ തഥാ
5 ഏവം ഉക്തസ് തു ധർമ്മാത്മാ ശൗനകഃ പ്രാഹസത് തദാ
ഉഗ്രശ്രവസം ആമന്ത്ര്യ ഉപപന്നം ഇതി ബ്രുവൻ

6 [സ്]

അഥ കാലസ്യ മഹതഃ സ മുനിഃ സംശിതവ്രതഃ
തപസ്യ് അഭിരതോ ധീമാൻ ന ദാരാൻ അഭ്യുകാക്ഷത
7 സ ഉർധ്വരേതാസ് തപസി പ്രസക്തഃ സ്വാധ്യായവാൻ വീതഭയക്ലമഃ സൻ
ചചാര സർവാം പൃഥിവീം മഹാത്മാഃ ന ചാപി ദാരാൻ മനസാപ്യ് അകാക്ഷത
8 തതോ ഫപരസ്തീൻ സബ്രാഹ്മണേ കാലേ കസ്തിംശ് ചിദ് ഏവ തു
പരിക്ഷിദ് ഇതി വിഖ്യാതോ രാജാ കൗരവവംശഭൂത്
9 യഥാ പാണ്ഡുർ മഹാബാഹൂർ ധനുർധര വരോ ഭൂവി
ബഭൂവ മൃഗയാ ശീലഃ പുരാസ്യ പ്രപിതാമഹഃ
10 മൃഗാൻ വിധ്യൻ വഹാരാംശ് ച തരക്ഷ്യൻ മഹിഷാംസ് തഥാ
അന്യാംശ് ച വിവിധാൻ വന്യാംശ് ചചാര പൃഥിവീപതിഃ
11 സ കദാ ചിൻ മൃഗം വിദ്ധ്യാ ബാണേന നതപർവണാ
പൃഷ്ടതോ ധനുർ ആദായ സസാര ഗഹനേ വനേ
12 യഥാ ഹി ഭഗവാൻ രുദ്രോ വിദ്ധ്യാ യജ്ഞമൃഗം ദിവി
അന്വഗച്ഛദ് ധനുഷ്ഠാണിഃ പര്യന്വേഷംസ് തതസ് തതഃ
13 ന ഹി തേന മൃഗോ വിദ്ധോ ജീവൻ ഗച്ഛതി വൈ വനം
പൂർവരൂപം തു തൻ നൃതം ആസീത് സ്വർഗഗതിം പ്രതി
പരിക്ഷിതസ് തസ്യ രാജേണാ വിദ്ധോ യൻ നഷ്ടവാൻ മൃഗഃ
14 ദൂരം ചാപഹൃതസ് തേന മൃഗേണ സ മഹീപതിഃ
പരിശ്രാന്തഃ പിപാസാർത ആസസാദ മുനിം വനേ

15 ഗവാം പ്രചാരേഷ് ആസിനം വത്സാനാം മുഖനിഃസൃതം
 ഭൂയിഷ്ഠം ഉപയുജ്ജാനം ഫേനം ആപിബതാം പയഃ
 16 തം അഭിദ്രുത്യ വേഗേന സ രാജാ സംശിതവ്രതം
 അപ്സുദ് യന്തർ ഉദ്യമ്യ തം മുനിം ക്ഷുച്ഛമാന്വിതഃ
 17 ഭോ ഭോ ബ്രഹ്മണ് അഹം രാജാ പരീക്ഷിദ് അഭിമന്യുജഃ
 മയാ വിദ്ധോ മൃഗോ നഷ്ടഃ കച് ചിത് ത്വം ദൃഷ്ട്വാൻ അസി
 18 സ മുനിസ് തസ്യ നോവാച കിം ചിൻ മൗന വ്രതേ സ്ഥിതഃ
 തസ്യ സ്തന്യേ മൃതം സർപം ക്രുദ്ധോ രാജാ സമാസജത്
 19 ധനുഷ്കോട്യാ സമുത്ക്ഷിപ്യ സ ചൈനം സമുദൈക്ഷത
 ന ച കിം ചിദ് ഉവാചൈനം ശുഭം വാ യദി വാശുഭം
 20 സ രാജാ ക്രോധം ഉത്സൃജ്യ വ്യഥിതസ് തം തഥാഗതം
 ദൃഷ്ട്വാ ജഗാമ നഗരം ഋഷിസ് ത്വ് ആന്യേ തഥൈവ സഃ
 21 തത്നേസ് തസ്യ പുത്രോ ിഭ്രുത് തിമതേജോ മഹാതപഃ
 ശൃംഗീ നാമ മഹാക്രോധോ ദൃഷ്ട്വസാദോ മഹാവ്രതഃ
 22 സ ദേവം പരം ഈശാനം സർവഭൂതഹിതേ രതം
 ബ്രഹ്മാണം ഉപതസ്ഥേ വൈ കാലേ കാലേ സുസംയതഃ
 സ തേന സമനുജ്ഞാതോ ബ്രഹ്മണാ ഗൃഹം ഇായിവാൻ
 23 സഖ്യോക്തഃ ക്രീഡമാനേന സ തത്ര ഹസതാ കില
 സംരംഭീ കോപനോ ിതീവ വിഷകൽപ ഋഷേഃ സുതഃ
 ഋഷിപുത്രേണ നർമാർഥം കൃശേന ദ്വിജസത്തമഃ
 24 തേജസ്വിനസ് തവ പിതാ തഥൈവ ച തപസ്വിനഃ
 ശവം സ്തന്യേന വഹതി മാ ശൃംഗിൻ ഗർവീതോ ഭവ
 25 വ്യാഹരത്വ് ഋഷിപുത്രേഷു മാ സ്ത കിം ചിദ് വചോ വദീഃ
 അസ്മദ്വിധേഷു സിദ്ധേഷു ബ്രഹ്മവിത്സു തപസ്വിഷു
 26 ക്വ തേ പുരുഷമാനിത്വം ക്വ തേ വാചസ് തഥാവിധഃ
 ദർപജഃ പിതരം യസ് ത്വം ദൃഷ്ട്വാ ശവധരം തഥാ

അധ്യായം 37

1 [ഷ]

ജരത്കാരുർ ഇതി പ്രോക്തം യത് ത്വയാ സുതനന്ദന
ഇച്ഛാമ്യ് ഏതദ് അഹം തസ്യ ഋഷേഃ ശ്രോതും മഹാത്മനഃ
2 കിം കാരണം ജരത്കാരോർ നാമൈതത് പ്രഥിതം ഭൂവി
ജരത്കാരു നിരക്തം ത്വം യഥാവദ് വജ്രം അർഹസി

3 [സ്]

ജരേതി ക്ഷയം ആഹൂർ വൈ ദാരണം കാരു സഞ്ജ്ഞിതം
ശരീരം കാരു തസ്യാസീത് തത് സ ധീമാഞ് ശനൈഃ ശനൈഃ
4 ക്ഷപയാം ആസ തീവ്രേണ തപസേത്യ് അത ഉച്യതേ
ജരത്കാരുർ ഇതി ബ്രഹ്മൻ വാസുകേർ ഭഗിനീ തഥാ
5 ഏവം ഉക്തസ് തു ധർമ്മാത്മാ ശൗനകഃ പ്രാഹസത് തദാ
ഉഗ്രശ്രവസം ആമന്ത്ര്യ ഉപപന്നം ഇതി ബ്രുവൻ

6 [സ്]

അഥ കാലസ്യ മഹതഃ സ മുനിഃ സംശിതവ്രതഃ
തപസ്യ് അഭിരതോ ധീമാൻ ന ദാരാൻ അഭ്യുകാക്ഷത
7 സ ഉർധ്വരേതാസ് തപസി പ്രസക്തഃ സ്വാധ്യായവാൻ വീതഭയക്ലമഃ സൻ
ചചാര സർവാം പൃഥിവീം മഹാത്മാഃ ന ചാപി ദാരാൻ മനസാപ്യ് അകാക്ഷത
8 തതോ ഫപരസ്കിൻ സമ്പ്രാപ്തേ കാലേ കസ്കിംശ് ചിദ് ഏവ തു
പരിക്ഷിദ് ഇതി വിഖ്യാതോ രാജാ കൗരവവംശഭൂത്
9 യഥാ പാണ്ഡുർ മഹാബാഹൂർ ധനുർധര വരോ ഭൂവി
ബഭൂവ മൃഗയാ ശീലഃ പുരാസ്യ പ്രപിതാമഹഃ
10 മൃഗാൻ വിധ്യൻ വഹാരാംശ് ച തരക്ഷ്യൻ മഹിഷാംസ് തഥാ
അന്യാംശ് ച വിവിധാൻ വന്യാംശ് ചചാര പൃഥിവീപതിഃ
11 സ കദാ ചിൻ മൃഗം വിദ്ധ്യാ ബാണേന നതപർവണാ
പൃഷ്ടതോ ധനുർ ആദായ സസാര ഗഹനേ വനേ
12 യഥാ ഹി ഭഗവാൻ രുദ്രോ വിദ്ധ്യാ യജ്ഞമൃഗം ദിവി
അന്വഗച്ഛദ് ധനുഷ്ഠാണിഃ പര്യന്വേഷംസ് തതസ് തതഃ
13 ന ഹി തേന മൃഗോ വിദ്ധോ ജീവൻ ഗച്ഛതി വൈ വനം
പൂർവരൂപം തു തൻ നൃനം ആസീത് സ്വർഗഗതിം പ്രതി
പരിക്ഷിതസ് തസ്യ രാജേണാ വിദ്ധോ യൻ നഷ്ടവാൻ മൃഗഃ
14 ദൂരം ചാപഹൃതസ് തേന മൃഗേണ സ മഹീപതിഃ
പരിശ്രാന്തഃ പിപാസാർത ആസസാദ മുനിം വനേ

15 ഗവാം പ്രചാരേഷ് ആസിനം വത്സാനാം മുഖനിഃസൃതം
 ഭൂയിഷ്ഠം ഉപയുജ്ഞാനം ഘേനം ആപിബതാം പയഃ
 16 തം അഭിദ്രുത്യ വേഗേന സ രാജാ സംശിതവ്രതം
 അപ്സുദ് യന്തർ ഉദ്യമ്യ തം മുനിം ക്ഷുച്ഛമാന്വിതഃ
 17 ഭോ ഭോ ബ്രഹ്മന്ന് അഹം രാജാ പരീക്ഷിദ് അഭിമന്യുജഃ
 മയാ വിദ്ധോ മൃഗോ നഷ്ടഃ കച് ചിത് ത്വം ദൃഷ്ട്വാൻ അസി
 18 സ മുനിസ് തസ്യ നോവാച കിം ചിൻ മൗന വ്രതേ സ്ഥിതഃ
 തസ്യ സ്തന്യേ മൃതം സർപം ക്രുദ്ധോ രാജാ സമാസജത്
 19 ധനുഷ്കോട്യാ സമുത്ക്ഷിപ്യ സ ചൈനം സമുദൈക്ഷത
 ന ച കിം ചിദ് ഉവാചൈനം ശുഭം വാ യദി വാശുഭം
 20 സ രാജാ ക്രോധം ഉത്സൃജ്യ വ്യഥിതസ് തം തഥാഗതം
 ദൃഷ്ട്വാ ജഗാമ നഗരം ജ്ജിഹ്വീസ് ത്ദ് ആന്യേ തഥൈവ സഃ
 21 തത്നേസ് തസ്യ പുത്രോ ിഭൂത് തിമതേജോ മഹാതപഃ
 ശൃംഗീ നാമ മഹാക്രോധോ ദൃഷ്ട്വസാദോ മഹാവ്രതഃ
 22 സ ദേവം പരം ഈശാനം സർവഭൂതഹിതേ രതം
 ബ്രഹ്മാണം ഉപതന്യേമ വൈ കാലേ കാലേ സുസംയതഃ
 സ തേന സമനുജ്ഞാതോ ബ്രഹ്മണാ ഗൃഹം ഈയിവാൻ
 23 സഖ്യോക്തഃ ക്രീഡമാനേന സ തത്ര ഹസതാ കില
 സംരംഭീ കോപനോ ിതീവ വിഷകൽപ ജ്ജേഷഃ സൃതഃ
 ജ്ജിഹ്വീപത്രേണ നർമാർഥം കൃശേന ദ്വിജസത്തമഃ
 24 തേജസ്വിനസ് തവ പിതാ തഥൈവ ച തപസ്വിനഃ
 ശവം സ്തന്യേന വഹതി മാ ശൃംഗിൻ ഗർഭിതോ ഭവ
 25 വ്യാഹരത്സ്വ് ജ്ജിഹ്വീപത്രേഷു മാ സ്ത കിം ചിദ് വചോ വദീഃ
 അസ്മദ്വിധേഷു സിദ്ധേഷു ബ്രഹ്മവിത്സു തപസ്വിഷു
 26 ക്വ തേ പുരുഷമാനിത്വം ക്വ തേ വാചസ് തഥാവിധഃ
 ദർപജഃ പിതരം യസ് ത്വം ദൃഷ്ട്വാ ശവധരം തഥാ

അധ്യായം 38

1 [ഷ്ട]

യദ്യ് ഏതത് സാഹസം താത യദി വാ ദൃഷ്ട്വതം കൃതം
പ്രിയം വാപ്യ് അപ്രിയം വാ തേ വാഗ് ഉക്താ ന മൃഷാ മയാ
2 നൈവാന്യഥേദം ഭവിതാ പിതർ ഏഷ ബ്രവീമി തേ
നാഹം മൃഷാ പ്രബ്രവീമി സ്വൈരേഷ് അപി കൃതഃ ശപൻ

3 [ഷമീക]

ജാനാമ്യ് ഉഗ്രപ്രഭാവം ത്യാം പുത്ര സത്യഗിരം തഥാ
നാനൃതം ഹ്യ് ഉക്തപൂർവ്വം തേ നൈതൻ മിഥ്യാ ഭവിഷ്യതി
4 പിത്രാ പുത്രോ വയഃസ്ഥോ ിപി സതതം വാച്യ ഏവ തു
യഥാ സ്യാദ് ഗുണസംയുക്തഃ പ്രാപ്തയാച് ച മഹദ് യശഃ
5 കിം പുനർ ബാല ഏവ ത്യാം തപസാ ഭാവിതഃ പ്രഭോ
വർധതേ ച പ്രഭവതാം കോപോ ിതീവ മഹാത്മനാം
6 സോ ിഹം പശ്യാമി വക്തവ്യം ത്വയി ധർമ്മഭൃതാം വര
പുത്രത്യാം ബാലതാം ചൈവ തവാവേക്ഷ്യ ച സാഹസം
7 സ ത്യാം ശമ യുതോ ഭൂത്യാ വന്ത്യം ആഹാരം ആഹരൻ
ചര ക്രോധം ഇമം തൃക്ത്യാ നൈവം ധർമം പ്രഹാസ്യസി
8 ക്രോധോ ഹി ധർമം ഹരതി യതീനാം ദുഃഖസഞ്ചിതം
തതോ ധർമ്മവിഹീനാനാം ഗതിർ ഇഷ്ടാ ന വിദ്യതേ
9 ശമ ഏവ യതീനാം ഹി ക്ഷമിണാം സിദ്ധികാരകഃ
ക്ഷമാവതാം അയം ലോകഃ പരശ് ചൈവ ക്ഷമാവതാം
10 തസ്മാച് ചരേഥാഃ സതതം ക്ഷമാ ശീലോ ജിതേന്ദ്രിയഃ
ക്ഷമയാ പ്രാപ്സ്യസേ ലോകാൻ ബ്രഹ്മണഃ സമനന്തരാൻ
11 മയാ തു ശമം ആസ്ഥായ യച് ഛക്യാം കർതും അദ്യ വൈ
തത് കരിഷ്യേ ിദ്യ താതാഹം പ്രേഷയിഷ്യേ നൃപായ വൈ
12 മമ പുത്രേണ ശപ്തോ ിസി ബാലേനാകൃത ബുദ്ധിനാ
മമേഥാം ധർഷണാം ത്വന്തഃ പ്രേക്ഷ്യ രാജന് അമർഷിണാ

13 [സ്]

ഏവമാദിശ്യ ശിഷ്യം സ പ്രേഷയാം ആസ സുവ്രതഃ
പരിക്ഷിതേ നൃപതയേ ദയാപന്നോ മഹാതപാഃ
14 സന്ദിശ്യ കശലപ്രശ്നം കാര്യവൃത്താന്തം ഏവ ച
ശിഷ്യം ഗൗര മുഖം നാമ ശീലവന്തം സമാഹിതം
15 സോ ിഭിഗ്മ്യ തതഃ ശീലം നരേന്ദ്രം കരുവർധനം

വിവേശ ഭവനം രാജ്ഞഃ പൂർവം ദ്വാഭൈരഥി നിവേദിതഃ
 16 പൂജിതശ്ച നരേന്ദ്രേണ ദ്വിജോ ഗൗര മുഖസ് തതഃ
 ആചഖ്യൗ പരിവിശ്രാന്തോ രാജേണ സർവം അശേഷതഃ
 ശമീക വചനം ഘോരം യഥോക്തം മന്ത്രിസംനിധൗ
 17 ശമീകോ നാമ രാജേന്ദ്ര വിഷയേ വർത്തതേ തവ
 ജ്ഞിഃ പരമധർമ്മാത്മാ ദാന്തഃ ശാന്തോ മഹാതപഃ
 18 തസ്യ ത്വയാ നരവ്യാഘ്രേ സർപഃ പ്രാണൈർ വിയോജിതഃ
 അവസരേതാ ധനുഷ്കോട്യാ സ്തസ്യേ ഭരതസത്തമ
 ക്ഷാന്തവാംസ് തവ തത് കർമ്മ പുത്രസ് തസ്യ ന ചക്ഷമേ
 19 തേന ശസ്ത്രോ ഽസി രാജേന്ദ്ര പിതൂർ അജ്ഞാതം അദ്യ വൈ
 തക്ഷകഃ സപ്തരാത്രേണ മൃത്യുസ് തേ വൈ ഭവിഷ്യതി
 20 തത്ര രക്ഷാം കുരുഷ്യേതി പുനഃ പുനർ അഥാബ്രവീത്
 തദ് അന്യഥാ ന ശക്യം ച കർതും കേന ചിദ് അപ്യ് ഉത
 21 ന ഹി ശക്നോതി സംയത്നം പുത്രം കോപസമന്വിതം
 തതോ ഽഹം പ്രേഷിതസ് തേന തവ രാജൻ ഹിതാർഥിനാ
 22 ഇതി ശ്രുത്വാ വചോ ഘോരം സ രാജാ കുരുനന്ദനഃ
 പര്യതപ്യത തത് പാപം കൃത്വാ രാജാ മഹാതപഃ
 23 തം ച മൗന വ്രതധരം ശ്രുത്വാ മുനിവരം തദാ
 ഭൂയ ഏവാഭവദ് രാജാ ശോകസന്തപ്ത മാനസഃ
 24 അനുക്രോശാത്മതാം തസ്യ ശമീകസ്യാവധാര്യ ഇ
 പര്യതപ്യത ഭൂയോ ഽപി കൃത്വാ തത് കിർബ്ബിഷം മൂനേഃ
 25 ന ഹി മൃത്യും തഥാ രാജാ ശ്രുത്വാ വൈ സോ ഽന്വതപ്യത
 അശോചദ് അമരപ്രഖ്യോ യഥാ കൃത്യേഹ കർമ്മ തത്
 26 തതസ് തം പ്രേഷയാം ആസ രാജാ ഗൗര മുഖം തദാ
 ഭൂയഃ പ്രസാദം ഭഗവാൻ കരോത്വ് ഇതി മമേതി വൈ
 27 തസ്മിംശ്ച ഗതമാത്രേ വൈ രാജാ ഗൗര മുഖേ തദാ
 മന്ത്രിഭിർ മന്ത്രയാം ആസ സഹ സംവിഗ്നമാനസഃ
 28 നിശ്ചിത്യ മന്ത്രിഭിശ് ചൈവ സഹിതോ മന്ത്രതത്ത്വവിത്
 പ്രാസാദം കാരയാം ആസ ഏകസ്തംഭം സുരക്ഷിതം
 29 രക്ഷാം ച വിദധേ തത്ര ഭീഷജശ് ചൗഷധാനി ച
 ബ്രാഹ്മണാൻ സിദ്ധമന്ത്രാംശ്ച സർവതോ വൈ ന്യവേശയത്
 30 രാജകാര്യാണി തത്രസമഃ സർവാണ്യ് ഏവാകരോച് ച സഃ
 മന്ത്രിഭിഃ സഹധർമ്മജ്ഞഃ സമന്താത് പരിരക്ഷിതഃ

31 പ്രാപ്തേ തു ദിവസേ തസ്തിൻ സപ്തമേ ദ്വിജസത്തമ
കാശ്യപോ ിദ്യാഗമദ് വിദ്വാംസ് തം രാജാനം ചികിത്സിയം

32 ശ്രുതം ഹി തേന തദ് അഭ്രദ് അദ്യ തം രാജസത്തമം
തക്ഷകഃ പന്നഗശ്രേഷ്ഠോ നേഷ്യതേ യമസാദനം

33 തം ദഷ്ടം പന്നഗേന്ദ്രേണ കരിഷ്യേ ിഹം അപജ്ജരം
തത്ര മേ ിർഥം ച ധർമം ച ഭവിതേതി വിചിന്തയൻ

34 തം ദദർശ സ നാഗേന്ദ്രസ് തക്ഷകഃ കാശ്യപം പഥി
ഗച്ഛന്തം ഏകമനസം ദ്വിജോ ഭൂത്വാ വയോ ിതിഃ

35 തം അബ്രവീത് പന്നഗേന്ദ്രഃ കാശ്യപം മുനിപംഗവം
ക്വ ഭവാംസ് ത്വരിതോ യാതി കിം ച കാര്യം ചികീർഷതി

36 [ക്]

നൃപം കരു കലോത്പന്നം പരിക്ഷിതം അരിന്ദമം
തക്ഷകഃ പന്നഗശ്രേഷ്ഠസ് തേജസാദ്യ പ്രധക്ഷ്യതി

37 തം ദഷ്ടം പന്നഗേന്ദ്രേണ തേനാഗ്നിസമതേജസാ
പാണ്ഡവാനാം കലകരം രാജാനം അമിതൗജസം

ഗച്ഛാമി സൗമ്യ ത്വരിതം സദ്യഃ കർതും അപജ്ജരം
38 [ത്]

അഹം സ തക്ഷകോ ബ്രഹ്മംസ് തം ധക്ഷ്യാമി മഹീപതിം
നിവർതസ്വ ന ശക്തസ് ത്വം മയാ ദഷ്ടം ചികിത്സിയം

39 [ക്]

അഹം തം നൃപതിം നാഗ ത്വയാ ദഷ്ടം അപജ്ജരം
കരിഷ്യ ഇതി മേ ബുദ്ധിർ വിദ്യാ ബലം ഉപാശ്രിതഃ

അധ്യായം 39

1 [തക്ലക]

ദഷ്ടം യദി മയേഹ ത്വം ശക്തഃ കിം ചിച്ഛി ചികിത്സിയം
തതോ വൃക്ഷം മയാ ദഷ്ടം ഇമം ജീവയ കാശ്യപ

2 പരം മന്ത്രബലം യത് തേ തദ് ദർശയ യതസ്യ ച
ന്യഗ്രോധം ഏനം ധക്ഷ്യാമി പശ്യതസ് തേ ദിജോത്തമ

3 [ക്]

ദശനാഗേന്ദ്ര വൃക്ഷം ത്വം യം ഏനം അഭിമന്യസേ
അഹം ഏനം ത്വയാ ദഷ്ടം ജീവയിഷ്യേ ഭൃജോഗമ

4 [സ്]

ഏവം ഉക്തഃ സ നാഗേന്ദ്രഃ കാശ്യപേന മഹാത്മനാ
അദശദ് വൃക്ഷം അഭ്യേത്യ ന്യഗ്രോധം പന്നഗോത്തമഃ

5 സ വൃക്ഷസ് തേന ദഷ്ടഃ സൻ സദ്യ ഏവ മഹാദ്യുതേ
ആശീവിഷവിഷോപേതഃ പ്രജജ്വാല സമന്തതഃ

6 തം ദഗ്ധ്യാ സ നഗം നാഗഃ കശ്യപം പുനർ അബ്രവീത്
കുരു യതം ദിജശ്രേഷ്ഠ ജീവയൈനം വനസ്സതിം

7 ഭസ്മീഭൂതം തതോ വൃക്ഷം പന്നഗേന്ദ്രസ്യ തേജസാ
ഭസ്മ സർവം സമാഹൃത്യ കാശ്യപോ വാക്യം അബ്രവീത്

8 വിദ്യാ ബലം പന്നഗേന്ദ്രപശ്യ മേ ഭസ്മീൻ വനസ്സതഃ
അഹം സഞ്ജീവയാമ്യ് ഏനം പശ്യതസ് തേ ഭൃജോഗമ

9 തതഃ സ ഭഗവാൻ വിദ്വാൻ കാശ്യപോ ദിജസത്തമഃ
ഭസ്മരാശീകൃതം വൃക്ഷം വിദ്യയാ സമജീവയത്

10 അങ്കരം തം സ കൃതവാംസ് തതഃ പർണദ്വയാന്വിതം
പലാശിനം ശാഖിനം ച തഥാ വിടപിനം പുനഃ

11 തം ദൃഷ്ട്വാ ജീവിതം വൃക്ഷം കാശ്യപേന മഹാത്മനാ
ഉവാച തക്ഷകോ ബ്രഹ്മണ് ഏതദ് അത്യദ്ഭൂതം ത്വയി

12 വിപ്രേന്ദ്ര യദ് വിഷം ഹന്യാ മമ വാ മദ്വിധസ്യ വാ
കം ത്വം അർഥം അഭിപ്രേപ്സൂർ യാസി തത്ര തപോധന

13 യത് തേ ഭിക്ഷിതം പ്രാപ്തം ഫലം തസ്മാൻ നൃപോത്തമാത്
അഹം ഏവ പ്രദാസ്യാമി തത് തേ യദ് അപി ദുർലഭം

14 വിപ്ര ശാപാഭിഭൂതേ ച ക്ഷിണായുഷി നരാധിപേ
ഘടമാനസ്യ തേ വിപ്ര സിദ്ധിഃ സംശയിതാ ഭവേത്

15 തതോ യശഃ പ്രദീപ്തം തേ ത്രിഷു ലോകേഷു വിശ്രുതം

വിരശ്ശീർ ഇവ ഘർമാശൂർ അന്തർധാനം ഇതോ വ്രജേത്

16 [ക്]

ധനാർഥീ യാമ്യ് അഹം തത്ര തൻ മേ ദിത്വ ഭൂജംഗമ

തതോ ിഹം വിനിവർതിഷ്യേ ഗൃഹായോരഗ സത്തമ

17 [ത്]

യാവദ് ധനം പ്രാർഥയസേ തസ്മാദ് രാജ്ഞസ് തതോ ിധികം

അഹം തേ ിദ്യ പ്രദാസ്യാമി നിവർതസ്വ ദ്വിജോത്തമ

18 [സ്]

തക്ഷകസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ കാശ്യപോ ദ്വിജസത്തമഃ

പ്രദധ്യൗ സുമഹാതേജാ രാജാനം പ്രതി ബുദ്ധിമാൻ

19 ദിവ്യജ്ഞാനഃ സ തേജസദി ജ്ഞാത്വാ തം നൃപതിം തദാ

ക്ഷീണായുഷം പാണ്ഡവേയം അപാവർത്ത കാശ്യപഃ

ലബ്ധ്വാ വിത്തം മുനിവരസ് തക്ഷകാദ് യാവദ് ഈപ്സിതം

20 നിവൃത്തേ കാശ്യപേ തസ്മിൻ സമയേന മഹാത്മനി

ജഗാമ തക്ഷകസ് തൂർണം നഗരം നാഗസാഹവ്യം

21 അഥ ശുശ്രാവ ഗച്ഛൻ സ തക്ഷകോ ജഗതീപതിം

മന്ത്രാഗദൈർ വിഷഹരൈര രക്ഷ്യമാണം പ്രയത്തതഃ

22 സ ചിന്തയാം ആസ തദാ മായായോഗേന പാർഥിവഃ

മയാ വഞ്ചിതവ്യോ ിസൗ ക ഉപായോ ഭവേദ് ഇതി

23 തതസ് താപസരൂപേണ പ്രാഹിണോത് സ ഭൂജംഗമാൻ

ഫലപത്രോദകം ഗൃഹ്യ രാജേന്ത നാഗോ ിഥ തക്ഷകഃ

24 [ത്]

ഗച്ഛധ്വം യുയം അവ്യഗ്രാ രാജാനം കാര്യവത്തയാ

ഫലപത്രോദകം നാമ പ്രതിഗ്രാഹയിതും നൃപം

25 [സ്]

തേ തക്ഷക സമാദിഷ്ടാസ് തഥാ ചക്രൂർ ഭൂജംഗമഃ

ഉപനിന്യസ് തഥാ രാജേന്ത ദർഭാൻ ആപഃ ഫലാനി ച

26 തച് ച സർവം സ രാജേന്ദ്രഃ പ്രതിജഗ്രാഹ വീര്യവാൻ

കൃത്വാ ച തേഷാം കാര്യാണി ഗമ്യതാം ഇത്യ് ഉവാച താൻ

27 ഗതേഷു തേഷു നാഗേഷു താപസച് ഛരദ്മ രൂപിഷു

അമാത്യാൻ സുഹൃദശ് ചൈവ പ്രോവാച സ നരാധിപഃ

28 ഭക്ഷയന്തു ഭവന്തോ വൈ സ്വാദൂനീമാനി സർവശഃ

താപസൈർ ഉപനീതാനി ഫലാനി സഹിതാ മയാ

29 തതോ രാജാ സസചിവഃ ഫലാന്യത് ആദാതും ഐച്ഛത
 യദ് ഗൃഹീതം ഫലം രാജ്ഞാ തത്ര കൃമിർ അഭൂദ് അണഃ
 ഹ്രസ്വകഃ കൃഷ്ണ നയനസ് താമ്രോ വർണേന ശൗനക
 30 സ തം ഗൃഹ്യ നൃപശ്രേഷ്ഠഃ സചിവാൻ ഇദം അബ്രവീത്
 അസ്തം അഭ്യേതി സവിതാ വിഷാദ് അദ്യ ന മേ ഭയം
 31 സത്യവാഗ് അസ്തു സ മുനീഃ കൃമികോ മാം ദശത് അയം
 തക്ഷകോ നാമ ഭൂത്യാ വൈ തഥാ പരിഹൃതം ഭവേത്
 32 തേ ചൈനം അന്വവർത്ത മന്ത്രിണഃ കാലചോദിതാഃ
 ഏവം ഉക്ത്യാ സ രാജേഷ്വരോ ഗ്രിവായാം സംനിവേശ്യ ഹ
 കൃമികം പ്രാഹസത് തുർണം മുരൂഷ്മൂർ നഷ്ടചേതനഃ
 33 ഹസന് ഏവ ച ഭോഗേന തക്ഷകേണാഭിവേഷ്ഠിതഃ
 തസ്മാത് ഫലാദ് വിനിഷ്ഠമ്യ യത് തദ് രാജേണ നിവേദിതം

അധ്യായം 40

1 [സ്]

തം തഥാ മന്ത്രിണോ ദൃഷ്ട്യാ ഭോഗേന പരിവേഷ്ഠിതം
വിവർണവദനാഃ സർവേ അരുർ ദൃശദുഃഖിതാഃ

2 തം തു നാദം തതഃ ശ്രുത്വാ മന്ത്രിണസ് തേ പ്രദുഃഖഃ
അപശ്യംഗ് ചൈവ തേ യാന്തം ആകാശേ നാഗം അദ്ഭുതം

3 സീമന്തം ഇവ കുർവാണം നഭസഃ പദ്മവർചസം
തക്ഷകം പന്നഗശ്രേഷ്ഠം ഭൃശം ശോകപരായണാഃ

4 തതസ് തു തേ തദ്ഗൃഹം അഗ്നിനാ വൃതം; പ്രദീപ്യമാനം വിഷജ്ഞേന ഭോഗിനഃ
ഭയാത് പരിത്യജ്യ ദിശഃ പ്രപേദിരേ; പപാത തച് ചാഗ്നി താഡിതം യഥാ

5 തതോ നൃപേ തക്ഷക തേജസാ ഹതേ; പ്രയുജ്യ സർവാഃ പരലോകസത്ക്രി
യാഃ

ശുചിർ ദ്വിജോ രാജപുരോഹിതസ് തദാ; തഥൈവ തേ തസ്യ നൃപസ്യ മന്ത്രിണഃ
6 നൃപം ശിശൂം തസ്യ സൂതം പ്രചക്രിരേ; സമേത്യ സർവേ പുരവാസിനോ ജനാഃ
നൃപം യം ആഹുസ് തം അമിത്രാലാതിനഃ; കുരുപ്രവീരം ജനമേജയം ജനാഃ

7 സ ബാല ഏവാര്യ മതിർ നൃപോത്തമഃ; സഹൈവ തൈർ മന്ത്രിപുരോഹിതൈ
സ് തദാ

ശശാസ രാജ്യം കുരുപുഗവാഗ്രജോ; യഥാസ്യ വീരഃ പ്രപിതാമഹസ് തഥാ
8 തതസ് തു രാജാനം അമിത്രതാപനം; സമീക്ഷ്യ തേ തസ്യ നൃപസ്യ മന്ത്രിണഃ
സുവർണവർമാണം ഉപേത്യ കാശീപം; വപുഷ്മാർമം വരയാം പ്രചക്രമുഃ

9 തതഃ സ രാജാ പ്രദദൗ വപുഷ്മാമഃ; കുരുപ്രവീരായ പരീക്ഷ്യ ധർമ്മതഃ
സ ചാപി താം പ്രാപ്യ മുദാ യുതോ ിഭവൻ; ന ചാന്യനാരിഷ്ട മനോ ദധേ ക്വ
ചിത്

10 സരഃസ്യ ഹൃല്ലേഷു വനേഷു ചൈവ ഹ; പ്രസന്നചേതാ വിജഹാര വിര്യവാൻ
തഥാ സ രാജന്യ വരോ വിജഹ്രിവാൻ; യഥോർവശീം പ്രാപ്യ പുരാ പുരൂരവാഃ

11 വപുഷ്മാ ചാപി വരം പതിം തദാ; പ്രതീതരൂപം സമവാപ്യ ഭൂമീപം
ഭാവേന രാമാ രമയാം ബഭ്രുവ വൈ; വിഹാരകാലേഷ്ഠ് അവരോധ സുന്ദരി

അധ്യായം 41

1 [സ്]

ഏതസ്മിൻ ഏവ കാലേ തു ജരതകാരുർ മഹാതപാഃ
 ചചാര പൃഥിവീം കൃത്സ്നാം യത്രസായം ഗൃഹോ മുനിഃ
 2 ചരൻ ദീക്ഷാം മഹാതേജാ ദൃശ്വരാം അകൃതാത്മഭിഃ
 തീർഥേഷ് ആപ്ലവനം കുർവൻ പുണ്യേഷു വിചചാര ഹ
 3 വായുഭക്ഷോ നിരാഹാരഃ ശൃഷ്യന് അഹർ അഹർ മുനിഃ
 സ ദദർശ പിതൃൻ ഗർഭേ ലംബമാനാൻ അധോമുഖാൻ
 4 ഏകതത്ത്വ് അവശിഷ്ടം വൈ വീരണസ്തംബം ആശ്രിതാൻ
 തം ച തത്തം ശന്നൈർ ആഖ്യം ആദദാനം ബിലാശ്രയം
 5 നിരാഹാരാൻ കൃശാൻ ദീനാൻ ഗർഭേ *ff*ർതാംസ് ത്രാണം ഇച്ഛതഃ
 ഉപസൃത്യ സ താൻ ദീനാൻ ദീനരൂപോ *f*ഭ്യഭാഷത
 6 കേ ഭവന്തോ *f*വലംബന്തേ വീരണസ്തംബം ആശ്രിതാഃ
 ദുർബലം ഖാദിതൈർ മൂലൈർ ആഖ്യാനാ ബിലവാസിനാ
 7 വീരണസ്തംബകേ മൂലം യദ് അപ്യ് ഏകം ഇഹ സ്ഥിതം
 തദ് അപ്യ് അയം ശന്നൈർ ആഖ്യർ ആദത്തേ ദശന്നൈഃ ശിരൈഃ
 8 ഛേദന്ത്യതേ *f*ൽപാവശിഷ്ടത്വാദ് ഏതദ് അപ്യ് അചിരാദ് ഇവ
 തതഃ സ്ഥ പതിതാരോ *f*ത്ര ഗർഭേ അസ്മിൻ അധോമുഖാഃ
 9 തതോ മേ ദുഃഖം ഉത്പന്നം ദൃഷ്ട്വാ യുഷ്മാൻ അധോമുഖാൻ
 കൃച്ഛാം ആപദം ആപന്നാൻ പ്രിയം കിം കരവാണി വഃ
 10 തപസോ *f*സ്യ ചതുർഥേന തൃതീയേനാപി വാ പുനഃ
 അർധേന വാപി നിസ്തർതും ആപദം ബ്രൂത മാചിരം
 11 അഥ വാപി സമഗ്രേണ തരന്തു തപസാ മമ
 ഭവന്തഃ സർവ ഏവാസ്താത് കാമം ഏവം വിധീയതാം
 12 [പിതരഹ്]

ഋദ്ധോ ഭവാൻ ബ്രഹ്മ ചാരി യോ നസ് ത്രാതും ഇഹേച്ഛതി
 ന തു വിപ്രാഗ്ര്യ തപസാ ശക്യാ ഏതദ് വ്യപോഹിതും
 13 അസ്തി നസ് താത തപസഃ ഫലം പ്രവദതാം വര
 സന്താനപ്രക്ഷയാദ് ബ്രഹ്മൻ പതാമോ നിരയേ *f*ശുചൗ
 14 ലംബതാം ഇഹ നസ് താത ന ജ്ഞാനം പ്രതിഭാതി വൈ
 യേന ത്യാം നാഭിജാനീമോ ലോകേ വിഖ്യാതപൗരൂഷം
 15 ഋദ്ധോ ഭവാൻ മഹാഭാഗോ യോ നഃ ശോച്യാൻ സുദുഃഖിതാൻ
 ശോചസ്യ് ഉപേത്യ കാരുണ്യാച് ചതുണ യേ വൈ വയം ദീദിജ

16 യായാവരാ നാമ വയം ജ്ഞയഃ സംശിതവ്രതാഃ
 ലോകാത് പുണ്യാദ് ഇഹ ഭൃഷ്ടാഃ സന്താനപ്രക്ഷയാദ് വിഭോ
 17 പ്രനഷ്ടം നസ് തപഃ പുണ്യം ന ഹി നസ് തന്തുർ അസ്തി വൈ
 അസ്തി ത്വ് ഏകോ ദ്വദ്യ നസ് തന്തുഃ സോ ഫപി നാസ്തി യഥാത്ഥാ
 18 മന്ദഭാഗ്യോ ദ്വീപഭാഗ്യാനാം ബന്ധുഃ സ ഖില നഃ കലേ
 ജരത്കാരുർ ഇതി ഖ്യാതോ വേദവേദാംഗപാരഗഃ
 നിയതാത്മാ മഹാത്മാ ച സുവ്രതഃ സുമഹാതപഃ
 19 തേന സ്തു തപസോ ലോഭാത് കൃച്ഛം ആപാദിതാ വയം
 ന തസ്യ ഭാര്യാ പുത്രോ വാ ബാന്ധവോ വാസ്തി കസ് ചന
 20 തസ്താൽ ലംബാമഹേ ഗർഭേ നഷ്ടസഞ്ജ്ഞാ ഹ്യ അനാഥവത്
 സ വക്തവ്യസ് ത്വയാ ദൃഷ്ട്യാ അസ്താകം നാഥവത്തയാ
 21 പിതരസ് തേ ദ്വിലംബന്തേ ഗർഭേ ദീനാ അധോമുഖാഃ
 സാധു ദാരാൻ കരുഷ്യേതി പ്രജായസ്യേതി ചാഭിഭോ
 കലതന്തുർ ഹി നഃ ശിഷ്യസ് ത്വം ഏവൈകസ് തപോധന
 22 യത് തു പശ്യസി നോ ബ്രഹ്മൻ വീരണസ്തംബം ആശ്രിതാൻ
 ഏഷോ ദ്വീപാകം കലസ്തംബ ആസീത് സ്വകലവർധനഃ
 23 യാനി പശ്യസി വൈ ബ്രഹ്മൻ മൂലാനീഹാസ്യ വീര്യഃ
 ഏതേ നസ്തന്തവസ് താത കാലേന പരിഭക്ഷിതാഃ
 24 യത് ത്വ് ഏതത് പശ്യസി ബ്രഹ്മൻ മൂലം അസ്യാർധഭക്ഷിതം
 തത്ര ലംബാമഹേ സർവേ സോ ദ്വപ്യ ഏകസ് തപ ആസ്ഥിതഃ
 25 യം ആഖ്യം പശ്യസി ബ്രഹ്മൻ കാല ഏഷ മഹാബലഃ
 സ തം തപോ രതം മന്ദം ശന്നൈഃ ക്ഷപയതേ തുദൻ
 ജരത്കാരം തപോ ലുബ്ധം മന്ദാത്മാനം അചേതസം
 26 ന ഹി നസ് തത് തപസ് തസ്യ താരയിഷ്യതി സത്തമ
 ചിന്നമൂലാൻ പരിഭൃഷ്ടാൻ കാലോപഹതചേതസഃ
 നരകപ്രതിഷ്ഠാൻ പശ്യാസ്താൻ യഥാ ദൃഷ്ട്വതിനസ് തഥാ
 27 അസ്താസു പതിതേഷ് അത്ര സഹ പൂർവൈഃ പിതാമഹൈഃ
 ചിന്നഃ കാലേന സോ ദ്വപ്യ അത്ര ഗന്താ വൈ നരകം തതഃ
 28 തപോ വാപ്യ അഥ വാ യജ്ഞോ യച് ചാന്യത് പാവനം മഹത്
 തത് സർവം ന സമം താത സന്തത്യേതി സതാം മതം
 29 സ താത ദൃഷ്ട്യാ ബ്രൂയാസ് ത്വം ജരത്കാരം തപസ്വിനം
 യഥാദൃഷ്ടം ഇദം ചാസ്മൈ ത്വയാഖ്യേയം അശേഷതഃ
 30 യഥാ ദാരാൻ പ്രകര്യാത് സപുത്രാംശ് ചോത്പാദയേദ് യഥാ

തഥാ ബ്രഹ്മംസ്ത്വയാ വാച്യഃ സോ *f*സ്താകം നാഥവത്തയാ

അധ്യായം 42

1 [സ്]

ഏതച്ഛ്രോത്വാ ജരതകാരുർ ദുഃഖശോകപരായണഃ
ഉവാച സ്വാൻ പിതൂൻ ദുഃഖാദ് ബാഷ്പസന്ദിഗ്ധയാ ഗിരാ
2 അഹം ഏവ ജരതകാരുഃ കിൽബിഷീ ഭവതാം സുതഃ
തദ് ദണ്ഡം ധാരയത മേ ദുഷ്കൃതേർ അക്രതാന്തനഃ

3 [പിതരഹ്]

പുത്ര ദിഷ്ട്യാസി സമ്പ്രാപ്ത ഇമം ദേശം യദുച്ഛയാ
കിമർഥം ച ത്വയാ ബ്രഹ്മൻ ന കൃതോ ദാരസംഗ്രഹഃ

4 [ജ്]

മമായം പിതരോ നിത്യം ഹൃദ്യ് അർഥഃ പരിവർത്തതേ
ഊർധ്വരേതാഃ ശരീരം വൈ പ്രാപയേയം അമൃത വൈ

5 ഏവം ദൃഷ്ട്വാ തു ഭവതഃ ശകന്താൻ ഇവ ലംബതഃ
മയാ നിവർത്തിതാ ബുദ്ധിർ ബ്രഹ്മചര്യോത് പിതാമഹാഃ
6 കരിഷ്യേ വഃ പ്രിയം കാമം നിവേക്ഷ്യ നാനു സംശയഃ
സനാമ്നീം യദ്യ് അഹം കന്യാം ഉപലപ്സ്യേ കദാ ചന

7 ഭവിഷ്യതി ച യാ കാ ചിദ് ദൈക്ഷവത് സ്വയം ഉദ്യതാ
പ്രതിഗ്രഹീതാ താം അസ്മി ന ഭരേയം ച യാം അഹം

8 ഏവംവിധം അഹം കര്യാം നിവേശം പ്രാപ്തയാം യദി
അന്യഥാ ന കരിഷ്യേ തു സത്യം ഏതത് പിതാമഹാഃ

9 [സ്]

ഏവം ഉക്ത്വാ തു സ പിതൃംശ് ചചാര പൃഥിവീം മൂനിഃ
ന ച സ്മ ലഭതേ ഭാര്യാം വൃദ്ധോ ിയം ഇതി ശൗനക
10 യദാ നിർവേദം ആപനഃ പിതൃഭിശ് ചോദിതസ് തഥാ
തദാരണ്യം സ ഗത്യോച്ചൈശ് ചക്രോശ ഭൃശദുഃഖിതഃ

11 യാനി ഭൂതാനി സന്തീഹ സ്ഥാവരാണി ചരാണി ച
അന്തർഹിതാനി വാ യാനി താനി ശൃണ്വന്തു മേ വചഃ

12 ഉഗ്രേ തപസി വർത്തനം പിതരശ് ചോദയന്തി മാം
നിവിശസ്യതി ദുഃഖാർതാസ് തേഷാം പ്രിയചികീർഷയാ

13 നിവേശാർഥ്യ് അഖിലാം ഭൂമിം കന്യാ ദൈക്ഷം ചരാമി ഭോഃ
ദരിദ്രോ ദുഃഖശീലശ് ച പിതൃഭിഃ സംനിയോജിതഃ

14 യസ്യ കന്യാസ്തി ഭൂതസ്യ യേ മയേഹ പ്രകീർത്തിതാഃ
തേ മേ കന്യാം പ്രയച്ഛന്തു ചരതഃ സർവതോദിശാ

15 മമ കന്യാ സനാശ്ഠീ യാ ദൈക്ഷവച് ചോദ്യതാ ഭവേത്
 ഭരേയം ചൈവ യാം നാഹം താം മേ കന്യാം പ്രയച്ഛത
 16 തതസ് തേ പന്നഗാ യേ വൈ ജരത്കാരൗ സമാഹിതാഃ
 താം ആദായ പ്രവൃത്തിം തേ വാസുകേഃ പ്രത്യവേദയൻ
 17 തേഷാം ശ്രുത്വാ സ നാഗേന്ദ്രഃ കന്യാം താം സമലങ്കൃതാം
 പ്രഗൃഹ്യാരണ്യം അഗമത് സമീപം തസ്യ പന്നഗഃ
 18 തത്ര താം ദൈക്ഷവത് കന്യാം പ്രാദാത് തസ്മൈ മഹാത്മനേ
 നാഗേന്ദ്രോ വാസുകിർ ബ്രഹ്മൻ ന സ താം പ്രത്യഗൃഹ്ണത
 19 അസനാമേതി വൈ മത്യാ ഭരണേ ചാവിചാരിതേ
 മോക്ഷഭാവേ സ്ഥിതശ് ചാപി ദ്വന്ദ്വീ ഭൃതഃ പരിഗ്രഹേ
 20 തതോ നാമ സ കന്യായാഃ പപ്രച്ഛ ഭൃതനംഗന
 വാസുകേ ഭരണം ചാസ്യാ ന കര്യം ഇത്യ് ഉവാച ഹ

അധ്യായം 43

1 [സ്]

വാസുകിസ് ത് അബ്രവിദ് വാക്യം ജരത്കാരം ജഷിം തദാ
സനാമാ തവ കന്യേയം സ്വസാ മേ തപസാനിതാ

2 ഭരിഷ്യാമി ച തേ ഭാര്യാം പ്രതിച്ഛേമാം ദ്വിജോത്തമ
രക്ഷണം ച കരിഷ്യേ ിസ്യഃ സർവശക്ത്യാ തപോധന

3 പ്രതിശ്രുതേ തു നാഗേന ഭരിഷ്യേ ഭഗിനീം ഇതി
ജരത്കാരസ് തദാ വേശ്ശ ഭജഗസ്യ ജഗാമ ഹ

4 തത്ര മന്ത്രവിദാം ശ്രേഷ്ഠസ് തപോവൃദ്ധോ മഹാവ്രതഃ
ജഗ്രാഹ പാണിം ധർമാത്മാ വിധിമന്ത്രപുരസ്കൃതം

5 തതോ വാസഗൃഹം ശുഭ്രം പന്നഗേന്ദ്രസ്യ സംമതം
ജഗാമ ഭാര്യാം ആദായ സ്തുയമാനോ മഹർഷിഭിഃ

6 ശയനം തത്ര വൈ ക്ലിപ്തം സ്മർദ്യാസ്തരണ സംവൃതം
തത്ര ഭാര്യാ സഹായഃ സ ജരത്കാരർ ഉവാസ ഹ

7 സ തത്ര സമയം ചക്രേ ഭാര്യയാ സഹ സത്തമഃ
വിപ്രിയം മേ ന കർതവ്യം ന ച വാച്യം കദാ ചന

8 ത്യജേയം അപ്രിയേ ഹി ത്യാം കൃതേ വാസം ച തേ ഗൃഹേ
ഏതദ് ഗൃഹാണ വചനം മയാ യത് സമുദീരിതം

9 തതഃ പരമസംവിഗ്നാ സ്വസാ നാഗപതേസ് തു സാ
അതിദുഃഖാനിതാ വാചം തം ഉവാചൈവം അസ്ത്വ് ഇതി

10 തഥൈവ സാ ച ഭർതാരം ദുഃഖശീലം ഉപാചരത്
ഉപായൈഃ ശ്വേതകാകീയൈഃ പ്രിയകാമാ യശസിനീ

11 ജതുകാലേ തതഃ സ്നാതാ കദാ ചിദ് വാസുകേഃ സ്വസാ
ഭർതാരം തം യഥാന്യായം ഉപതസേമ മഹാമുനിം

12 തത്ര തസ്യഃ സമഭവദ് ഗർഭോ ജ്വലനസംനിഭഃ
അതീവ തപസാ യുക്തോ വൈശ്യാനരസമദ്യുതിഃ

ശുക്ലപക്ഷേ യഥാ സോമോ വ്യവർധത തഥൈവ സഃ
13 തതഃ കതിപയാഹസ്യ ജരത്കാരർ മഹാതപഃ

ഉത്സംഗേ ിസ്യഃ ശിരഃ കൃത്യാ സുഷ്യാപ പരിഖിന്നവത്
14 തസ്മിംശ് ച സുപ്തേ വിപ്രേന്ദ്രേ സവിതാസ്തം ഇയാദ് ഗിരിം

അഹനഃ പരീക്ഷയേ ബ്രഹ്മംസ് തതഃ സാചിന്തയത് തദാ
വാസുകേർ ഭഗിനീ ഭീതാ ധർമലോപാൻ മനസിനീ

15 കിം ന മേ സുകൃതം ഭൂയാദ് ഭർതൂർ ഉത്ഥാപനം ന വാ

ദുഃഖശീലോ ഹി ധർമാത്മാ കഥം നാസ്യാപരാധ്യാം
16 കോപോ വാ ധർമശീലസ്യ ധർമലോപോ ിഥ വാ പുനഃ
ധർമലോപോ ഗരിയാൻ വൈ സ്യാദ് അത്രേത്യ് അകരോൻ മനഃ
17 ഉത്ഥാപയിഷ്യേ യദ്യ് ഏനം ധ്രുവം കോപം കരിഷ്യതി
ധർമലോപോ ഭവേദ് അസ്യ സന്ധ്യാതിക്രമണേ ധ്രുവം
18 ഇതി നിശ്ചിത്യ മനസാ ജരത്കാരുർ ഭജംഗമാ
തം ഋഷിം ദീപ്തപസം ശയാനം അനലോപമം
ഉവാചേദം വചഃ ശ്ലക്ഷ്ണം തതോ മധുരഭാഷിണീ
19 ഉത്തിഷ്യ ത്വം മഹാഭാഗ സുര്യോ ിസ്തം ഉപഗച്ഛതി
സന്ധ്യാം ഉപാസ്തു ഭഗവന് അപഃ സൃഷ്ട്യാ യതവ്രതഃ
20 പ്രാദൃഷ്ടതാഗ്നിഹോത്രോ ിയം മുഹൂർത്തോ രമ്യദാരുണഃ
സന്ധ്യാ പ്രവർത്തതേ ചേയം പശ്ചിമായാം ദിശി പ്രഭോ
21 ഏവം ഉക്തഃ സ ഭഗവാഞ് ജരത്കാരുർ മഹാതപാഃ
ഭാര്യാം പ്രസ്മരമാണൗഷ്യ ഇദം വചനം അബ്രവീത്
22 അവമാനഃ പ്രയുക്തോ ിയം ത്വയാ മമ ഭജംഗമേ
സമീപേ തേ ന വത്സ്യാമി ഗമിഷ്യാമി യഥാഗതം
23 ന ഹി തേജോ ിസ്തി വാമോരു മയി സുപ്തേ വിഭാവസോഃ
അസ്തം ഗന്തും യഥാകാലം ഇതി മേ ഹൃദി വർത്തതേ
24 ന ചാപ്യ് അവമതസ്ത്യേഹ വസ്തം രോചേത കസ്യ ചിത്ത്
കിം പുനർ ധർമശീലസ്യ മമ വാ മദിധസ്യ വാ
25 ഏവം ഉക്താ ജരത്കാരുർ ഭർത്രാ ഹൃദയകമ്പനം
അബ്രവീദ് ഭഗിനീ തത്ര വാസുകേഃ സംനിവേശനേ
26 നാവമാനാത് കൃതവതീ തവാഹം പ്രതിബോധനം
ധർമലോപോ ന തേ വിപ്ര സ്യാദ് ഇത്യ് ഏതത് കൃതം മയാ
27 ഉവാച ഭാര്യാം ഇത്യ് ഉക്തോ ജരത്കാരുർ മഹാതപാഃ
ഋഷിഃ കോപസമാവിഷ്ടസ് ത്യജ്ജുകാമോ ഭജംഗമാം
28 ന മേ വാഗ് അനൃതം പ്രാഹ ഗമിഷ്യേ ിഹം ഭജംഗമേ
സമയോ ഹ്യ് ഏഷ മേ പൂർവം ത്വയാ സഹ മിഥഃ കൃതഃ
29 സുഖം അസ്മ്യ് ഉഷിതോ ഭദ്രേ ബ്രൂയാസ് ത്വം ഭ്രാതരം ശ്രഭേ
ഇതോ മയി ഗതേ ഭീരു ഗതഃ സ ഭഗവാൻ ഇതി
ത്വം ചാപി മയി നിഷ്ഠാനേ ന ശോകം കർതും അർഹസി
30 ഇത്യ് ഉക്താ സാനവദ്യാംഗീ പ്രത്യുവാച പതിം തദാ
ജരത്കാരും ജരത്കാരുൾ ചിന്താശോകപരായണാ

31 ബാഷ്പഗർഭയാ വാചാ മുഖേന പരിശുഷ്യതാ
 കൃതാഞ്ജലീർ വരാഭോഹാ പര്യശ്രൂനയനാ തതഃ
 ധൈര്യം ആലംബ്യ വാമോരുർ ഹൃദയേന പ്രവേപതാ
 32 ന മാം അർഹസി ധർമ്മജ്ഞ പരിത്യക്തും അനാഗസം
 ധർമേ സ്ഥിതാം സ്ഥിതോ ധർമേ സദാ പ്രിയഹിതേ രതാം
 33 പ്രദാനേ കാരണം യച് ച മമ തുഭ്യം ദ്വിജോത്തമ
 തദ് അലബ്ധവതിം മന്ദാം കിം മാം വക്ഷ്യതി വാസുഖിഃ
 34 മാതൃശാപാഭിദ്രുതാനാം ജ്ഞാതീനാം മമ സത്തമ
 അപത്യം ഈപ്ഷിതം ത്വത്തസ് തച് ച താവൻ ന ദൃശ്യതേ
 35 ത്വത്തോ ഹ്യ് അപത്യലാഭേന ജ്ഞാതീനാം മേ ശിവം ഭവേത്
 സമ്പ്രയോഗോ ഭവേൻ നായം മമ മോഘസ് ത്വയാ ദ്വിജ
 36 ജ്ഞാതീനാം ഹിതം ഇച്ഛന്തീ ഭഗവംസ് ത്വാം പ്രസാദയേ
 ഇമം അവ്യക്തരൂപം മേ ഗർഭം ആധായ സത്തമ
 കഥം ത്യക്ത്വാ മഹാത്മാ സൻ ഗതും ഇച്ഛസ്യ് അനാഗസം
 37 ഏവം ഉക്തസ് തു സ മുനിർ ഭാര്യാം വചനം അബ്രുവീത്
 യദ്യ് ഉക്തം അനുരൂപം ച ജരത്കാരസ് തപോധനഃ
 38 അസ്ത്വ് ഏഷ ഗർഭഃ സുഭഗേ തവ വൈശ്യാനരോപമഃ
 ഋഷിഃ പരമധർമാത്മാ വേദവേദാംഗപാരഗഃ
 39 ഏവം ഉക്ത്വാ സ ധർമാത്മാ ജരത്കാരുർ മഹാൻ ഋഷിഃ
 ഉഗ്രായ തപസേ ഭൂയോ ജഗാമ കൃതനിശ്ചയഃ

അധ്യായം 44

1 [സ്]

ഗതമാത്രം തു ഭർതാരം ജരത്കാരുർ അവേദയത്
 ദ്രാതുസ് ത്വരിതം ആഗമ്യ യഥാത്ഥ്യം തപോധന
 2 തതഃ സ ഭജഗ ശ്രേഷ്ഠഃ ശ്രുത്വാ സുമഹദ് അപ്രിയം
 ഉവാച ഭഗിനീം ദീനാം തദാ ദീനതരഃ സ്വയം
 3 ജാനാമി ഭദ്രേ യത് കാര്യം പ്രദാനേ കാരണം ച യത്
 പന്നഗാനാം ഹിതാർഥായ പുത്രസ് തേ സ്യാത് തതോ യദി
 4 സ സർപസത്രാത് കില നോ മോക്ഷയിഷ്യതി വീര്യവാൻ
 ഏവം പിതാമഹഃ പൂർവം ഉക്തവാൻ മാം സുരൈഃ സഹ
 5 അപ്യ് അസ്തി ഗർഭഃ സുഭഗേ തസ്താത് തേ മുനിസത്തമാത്
 ന ചേഷ്ഠാമ്യ് അഫലം തസ്യ ദാരകർമ്മ മനീഷിണഃ
 6 കാമം ച മമ ന ന്യായും പ്രഷ്ടും ത്വാം കാര്യം ഈദൃശം
 കിം തു കാര്യഗരീയസ്താത് തതസ് ത്വാഹം അച്ഛുച്ഛദം
 7 ദുർവാസതാം വിദിത്വാ ച ഭർതുസ് തേ ിതിതപസ്വിനഃ
 നൈനം അന്യാഗമിഷ്യാമി കദാചിദ് ധി ശപേത് സ മാം
 8 ആചക്ഷു ഭദ്രേ ഭർതുസ് ത്വാം സർവം ഏവ വിചേഷ്ടിതം
 ശല്യം ഉദ്ധര മേ ഘോരം ഭദ്രേ ഹൃദി ചിരസ്ഥിതം
 9 ജരത്കാരുസ് തതോ വാക്യം ഇത്യ് ഉക്താ പ്രത്യഭാഷത
 ആശ്വാസയന്തീ സന്തപ്തം വാസുകിം പന്നഗേശ്വരം
 10 പുഷ്പോ മയാപത്യ ഹേതോഃ സ മഹാത്മാ മഹാതപഃ
 അസ്തീത്യ് ഉദരം ഉദ്രിശ്യ മമേദം ഗതവാംഗ് ച സഃ
 11 സ്വൈരേഷ്ഠ് അപി ന തേനാഹം സ്മരാമി വിതഥം ക്വ ചിത്
 ഉക്തപൂർവം കതോ രാജൻ സാമ്പരായേ സ വക്ഷ്യതി
 12 ന സന്താപസ് ത്വയാ കാര്യഃ കാര്യം പ്രതി ഭജംഗമേ
 ഉത്പത്സ്യതി ഹി തേ പുത്രോ ജലനാർകസമദ്യുതിഃ
 13 ഇത്യ് ഉക്ത്വാ ഹി സ മാം ദ്രാതർ ഗതോ ഭർതാ തപോവനം
 തസ്താദ് വ്യേതു പരം ദുഃഖം തവേദം മനസി സ്ഥിതം
 14 ഏതച് ശ്രുത്വാ സ നാഗേശ്വരോ വാസുകിഃ പരയാ മുദാ
 ഏവം അസ്ത്വ് ഇതി തദ് വാക്യം ഭഗിന്യാഃ പ്രത്യഗൃഹ്ണന്ത
 15 സാന്ത്വമാനാർഥം ദാനൈഗ് ച പുജയാ ചാനരൂപയാ
 സോദദ്യാം പുജയാം ആസ സ്വസാരം പന്നഗോത്തമഃ
 16 തതഃ സ വവൃധേ ഗർഭോ മഹാതേജാ രവിപ്രഭഃ

യഥാ സോമോ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ ശുക്ലപക്ഷോദിതോ ദിവി
 17 യഥാകാലം തു സാ ബ്രഹ്മൻ പ്രജജേണ ഭുജഗ സ്വസാ
 ക്കമാരം ദേവഗർഭാഭം പിതൃമാതൃഭയാപഹം
 18 വവൃധേ സ ച തത്രൈവ നാഗരാജനിവേശനേ
 വേദാംഗ് ചാധിജഗേ സാംഗാൻ ഭാർഗവാച് ച്യവനാത്മജാത്
 19 ചരിതവ്രതോ ബാല ഏവ ബുദ്ധിസത്യാഗ്നാനൃതഃ
 നാമ ചാസ്മാഭവത് ച്യാതം ലോകേഷ് ആസ്തിക ഇത്യ് ഉത
 20 അസ്തിത്യ് ഉക്ത്വാ ഗതോ യസ്താത് പിതാ ഗർഭസ്ഥം ഏവ തം
 വനം തസ്മാദ് ഇദം തസ്യ നാമാസ്തികേതി വിശ്രുതം
 21 സ ബാല ഏവ തത്രസ്ഥഗ് ചരന്ത് അമിതബുദ്ധിമാൻ
 ഗൃഹേ പന്നഗരാജസ്യ പ്രയത്താത് പര്യരക്ഷ്യത
 22 ഭഗവാൻ ഇവ ദേവേശഃ ശൂലപാണിർ ഹിരണ്യദഃ
 വിവർധമാനഃ സർവാംസ് താൻ പന്നഗാൻ അഭ്യഹർഷയത്

അധ്യായം 45

1 [ഷ്]

യദ് അപ്ചുതം തദാ രാജാ മന്ത്രിണോ ജനമേജയഃ
പിതൃഃ സ്വർഗഗതിം തൻ മേ വിസ്തരേണ പുനർ വദ

2 [സ്]

ശൃണു ബ്രഹ്മൻ യഥാ പൃഷ്യാ മന്ത്രിണോ നൃപതേസ് തദാ
ആഖ്യാതവന്തസ് തേ സർവേ നീധനം തത്പരീക്ഷിതഃ

3 [ജ്]

ജാനന്തി തു ഭവന്തസ് തദ് യഥാവൃത്തഃ പിതാ മമ
ആസീദ് യഥാ ച നീധനം ഗതഃ കാലേ മഹായശഃ

4 ശ്രുത്വാ ഭവത് സകാശാദ് ധി പിതൂർ വൃത്തം അശേഷതഃ
കല്യാണം പ്രതിപത്യാമി വിപരീതം ന ജാതുചിത്

5 [സ്]

മന്ത്രിണോ ഫിമാബ്രുവൻ വാക്യം പൃഷ്യാസ് തേന മഹാത്മനാ
സർവധർമ്മവിദഃ പ്രാജ്ഞാ രാജാനം ജനമേജയം

6 ധർമ്മാത്മാ ച മഹാത്മാ ച പ്രജാ പാലഃ പിതാ തവ
ആസീദ് ഇഹ യഥാവൃത്തഃ സ മഹാത്മാ ശൃണുഷ്യ തത്

7 ചാതുർവർണ്യം സ്വധർമ്മസ്ഥം സ കൃത്വാ പര്യരക്ഷത
ധർമ്മതോ ധർമ്മവിദ് രാജാ ധർമ്മോ വിഗ്രഹവാൻ ഇവ

8 രരക്ഷ പൃഥിവീം ദേവീം ശ്രീമാൻ അതുലവിക്രമഃ
ദ്വേഷ്യാരസ് തസ്യ നൈവാസൻ സ ച ന ദ്വേഷ്ഠി കം ചന

സമഃ സർവേഷു ഭൂതേഷു പ്രജാപതിർ ഇവാഭവത്

9 ബ്രാഹ്മണാഃ ക്ഷത്രിയാ വൈശ്യാഃ ശൂദ്രാഗ് ചൈവ സ്വകർമ്മസു
സ്ഥിതാഃ സുമനസോ രാജംസ് തേന രാജ്ഞാ സ്വന്തഷ്ടിതാഃ

10 വിധവാനാഥ കൃപണാൻ വികലാംഗ് ച ബഭാര സഃ
സുദർശഃ സർവഭൂതാനാം ആസീത് സോമ ഇവാപരഃ

11 തുഷ്ടപുഷ്ടജനഃ ശ്രീമാൻ സത്യവാഗ് ദൃഢവിക്രമഃ
ധനർവേദേ ച ശിഷ്യോ ഫിഭൂൻ നൃപഃ ശാരദൃതസ്യ സഃ

12 ഗോവിന്ദസ്യ പ്രിയഗ് ചാസീത് പിതാ തേ ജനമേജയ
ലോകസ്യ ചൈവ സർവസ്യ പ്രിയ ആസീൻ മഹായശഃ

13 പരീക്ഷിണേഷു കുരുഷു ഉത്തരായാം അജായത
പരീക്ഷിദ് അഭവത് തേന സൗഭദ്രസ്യാത്മജോ ബലീ

14 രാജധർമ്മാർഥകുശലോ യുക്തഃ സർവഗുണൈർ നൃപഃ

ജിതേന്ദ്രിയശ്ചാത്മവാംശ്ച മേധാവി വൃദ്ധസേവിതഃ
 15 ഷഡ് വർഗവിൻ മഹാബുധിർ നീതിധർമ്മവിദ് ഉത്തമഃ
 പ്രജാ ഇമാസ് തവ പിതാ ഷഷ്ടിം വർഷാന്യ് അപാലയത്
 തതോ ദിഷ്ടാന്തം ആപനഃ സർവേണാനതിവർതിതം
 16 തതസ് ത്വം പുരുഷശ്രേഷ്ഠ ധർമ്മേണ പ്രതിപേദിവാൻ
 ഇദം വർഷസഹസ്രായ രാജ്യം കരു കലാഗതം
 ബാല ഏവാഭിജാതോ ിസി സർവഭൂതാനപാലകഃ

17 [ജ്]
 നാസ്തിൻ കലേ ജാതു ബഭ്രവ രാജാഃ യോ ന പ്രജാനാം ഹിതക്രത് പ്രിയശ്ച
 വിശേഷതഃ പ്രേക്ഷ്യ പിതാമഹാനാംഃ വൃത്തം മഹദ് വൃത്തപരായണാനാം

18 കഥം നിയനം ആപനഃ പിതാ മമ തഥാവിധഃ
 ആചക്ഷധം യഥാവൻ മേ ശ്രോതും ഇച്ഛാമി തത്ത്വതഃ
 19 [സ്]

ഏവം സഞ്ചോദിതാ രാജ്ഞാ മന്ത്രിണസ് തേ നരാധിപം
 ഊചഃ സർവേ യഥാവൃത്തം രാജ്ഞഃ പ്രിയഹിതേ രതാഃ
 20 ബഭ്രവ മൃഗയാ ശീലസ് തവ രാജൻ പിതാ സദാ
 യഥാ പാണ്ഡുർ മഹാഭാഗോ ധനർധര വരോ യുധി
 അസ്ത്വാസ് ആസജ്യ സർവാണി രാജകാര്യാന്യ് അശേഷതഃ

21 സ കദാ ചിദ് വനചരോ മൃഗം വിവ്യാധ പത്രിണാ
 വിദ്ധ്യാ ചാന്വസരത് തൂർണം തം മൃഗം ഗഹനേ വനേ
 22 പദാതിർ ബദ്ധനിസ്ത്രിംശസ് തതായുധ കലാപവാൻ
 ന ചാസസാദ ഗഹനേ മൃഗം നഷ്ടം പിതാ തവ
 23 പരിശ്രാന്തോ വയഃസ്ഥശ്ച ഷഷ്ടിവർഷോ ജരാനിതഃ
 ക്ഷധിതഃ സ മഹാരണ്യേ ദദർശ മുനിം അന്തികേ

24 സ തം പപ്രച്ഛ രാജേന്ദ്രോ മുനിം മൗന വ്രതാനിതം
 ന ച കിം ചിദ് ഉവാചൈനം സ മുനിഃ പൃച്ഛതോ ിപി സൻ
 25 തതോ രാജാ ക്ഷച്ഛ്രമാർതസ് തം മുനിം സ്ഥാണാവത് സ്ഥിതം
 മൗന വ്രതയരം ശാന്തം സദ്യോ മന്യുവശം യയൗ

26 ന ബുബോധ ഹി തം രാജാ മൗന വ്രതയരം മുനിം
 സ തം മന്യുസമാവിഷ്ടോ ധർഷയാം ആസ തേ പിതാ
 27 മൃതം സർവം ധനുഷ്കോട്യാ സമുത്ക്ഷിപ്യ ധരാതലാത്
 തസ്യ ശ്രദ്ധാത്മനഃ പ്രാദാത് സ്തന്ധേ ഭരതസത്തമ

28 ന ചോവാച സ മേധാവി തം അഥോ സാധ്യ് അസാധ്യ വാ

തസ്മൗ തഥൈവ ചാക്രൂധ്യൻ സർപം സ്കന്ധേന ധാരയൻ

അധ്യായം 46

1 [മന്ത്രിണഹ]

തതഃ സ രാജാ രാജേന്ദ്ര സ്തസ്യേ തസ്യ ഉജംഗമം
മുനേഃ ക്ഷുത് ക്ഷാമ ആസജ്യ സ്വപുരം പുനർ ആയയൗ
2 ഋഷേസ് തസ്യ തു പുത്രോ ഫഭൂദ് ഗവി ജാതോ മഹായശഃ
ശൃംഗീ നാമ മഹാതേജാസ് തിഥിവീര്യോ ഫതികോപനഃ
3 ബ്രഹ്മാണം സോ ഫഭൂപാഗമ്യ മുനിഃ പുജാം ചകാര ഹ
അനുജ്ഞാതോ ഗതസ് തത്ര ശൃംഗീ ശുശ്രാവ തം തദാ
സഖ്യഃ സകാശാത് പിതരം പിത്രാ തേ ധർഷിതം തഥാ
4 മൃതം സർപം സമാസക്തം പിത്രാ തേ ജനമേജയ
വഹന്തം കരുശാർദ്ദൂല സ്തസ്യേനാനപകാരിണം
5 തപസ്വിനം അതിവാമ തം മുനിപ്രവരം നൃപ
ജിതേന്ദ്രിയ വിശുദ്ധം ച സ്ഥിതം കർമ്മണ്യ് അമാദ്ഭൂതേ
6 തപസാ ദ്യോതിതാത്മാനം സ്വേഷ് അംഗേഷു യതം തഥാ
ശുഭാചാരം ശുഭകഥം സുസ്ഥിരം തം അലോലുപം
7 അക്ഷുദ്രം അനസൂയം ച വൃദ്ധം മൗന വ്രതേ സ്ഥിതം
ശരണ്യം സർവഭൂതാനാം പിത്രാ വിപ്രകൃതം തവ
8 ശശാപാഥ സ തച് ശൂത്യാ പിതരം തേ അഷാനിതഃ
ഋഷേഃ പുത്രോ മഹാതേജാ ബാലോ ഫപി സ്ഥവിരൈർ വരഃ
9 സ ക്ഷിപ്രം ഉദകം സ്പഷ്ട്യാ രോഷാദ് ഇദം ഉവാച ഹ
പിതരം തേ ഫഭിസന്ധായ തേജസാ പ്രജലന് ഇവ
10 അനാഗസി ഗുരൗ യോ മേ മൃതം സർപം അവാസുജത്
തം നാഗസ് തക്ഷകഃ ക്രുദ്ധസ് തേജസാ സാദയിഷ്യതി
സപ്തരാത്രാദ് ഇതഃ പാപം പശ്യ മേ തപസോ ബലം
11 ഇത്യ് ഉക്ത്യാ പ്രയയൗ തത്ര പിതാ യത്രാസ്യ സോ ഫഭവത്
ദൃഷ്ട്യാ ച പിതരം തദൈസ്ത ശാപം തം പ്രത്യവേദയത്
12 സ ചാപി മുനിശാർദ്ദൂലഃ പ്രേഷയാം ആസ തേ പിതൃഃ
ശപ്തോ ഫസി മമ പുത്രേണ യത്തോ ഭവ മഹീപതേ
തക്ഷകസ് ത്യാം മഹാരാജ തേജസാ സാദയിഷ്യതി
13 ശൂത്യാ തു തദ് വചോ ഘോരം പിതാ തേ ജനമേജയ
യത്തോ ഫഭവത് പരിത്രസ്തസ് തക്ഷകാത് പന്നഗോത്തമാത്
14 തതസ് തസ്തിംസ് തു ദിവസേ സപ്തമേ സമുപസ്ഥിതേ
രാജ്ഞഃ സമീപം ബ്രഹ്മർഷിഃ കാശ്യപോ ഗന്തും ഐച്ഛത

15 തം ദദർശാഥ നാഗേന്ദ്രഃ കാശ്യപം തക്ഷകസ് തദാ
 തം അബ്രവീത് പന്നഗേന്ദ്രഃ കാശ്യപം ത്വരിതം വ്രജൻ
 ക്വ ഭവാംസ് ത്വരിതോ യാതി കിം ച കാശ്യം ചികീർഷതി
 16 [ക്]

യത്ര രാജാ കരുശ്രേഷ്ഠഃ പരിക്ഷിൻ നാമ വൈ ദിജഃ
 തക്ഷകേണ ഭജംഗേന ധക്ഷ്യതേ കീല തത്ര വൈ
 17 ഗച്ഛാമ്യ് അഹം തം ത്വരിതഃ സദ്യഃ കർതും അപജരം
 മയാഭീപന്നം തം ചാപി ന സർപോ ധർഷയിഷ്യതി
 18 [ത്]

കിമർഥം തം മയാ ദഷ്ടം സഞ്ജീവയിതും ഇച്ഛസി
 ബ്രഹ്മി കാമം അഹം തേ ദദ്യു ദദ്മി സ്വം വേശ്ണ ഗമ്യതാം
 19 [മന്ത്രിണഹ്]

ധനലിപ്തർ അഹം തത്ര യാമീത്യ് ഉക്തൗ ച തേന സഃ
 തം ഉവാച മഹാത്മാനം മാനയഞ് ശ്ലക്ഷ്ണയാ ഗിരാ
 20 യാവദ് ധനം പ്രാർഥയസേ തസ്മാദ് രാജന്തസ് തതോ ധികം
 ഗൃഹാണ മത്ത ഏവ ത്വം സംനിവർതസ്വ ചാനുല

21 സ ഏവം ഉക്തോ നാഗേന കാശ്യപോ ദിപദാം വരഃ
 ലബ്ധ്യാ വിത്തം നിവൃതേ തക്ഷകാദ് യാവദ് ഇഹ്സിതം
 22 തസ്മിൻ പ്രതിഗതേ വിപ്രേ ഛർമ്മനോപേത്യ തക്ഷകഃ
 തം നൃപം നൃപതിശ്രേഷ്ഠ പിതരം ധാർമികം തവ

23 പ്രാസാദസഥം യത്തം അപി ദഗ്ധവാൻ വിഷവഹ്നിനാ
 തതസ് ത്വം പുരുഷവ്യാഘ്രേ വിജയായാഭിഷേചിതഃ
 24 ഏതദ് ദൃഷ്ടം ശ്രുതം ചാപി യഥാവൻ നൃപസത്തമ
 അസ്മാഭിർ നിഖിലം സർവം കഥിതം തേ സുദാരുണം

25 ശ്രുത്യാ ചൈതം നൃപശ്രേഷ്ഠ പാർഥിവസ്യ പരാഭവം
 അസ്യ ചർഷേർ ഉത്തങ്കസ്യ വിധത്വ യദ് അനന്തരം
 26 [ജ്]

ഏതത് ഇ ശ്രോതും ഇച്ഛാമി അടവ്യാം നിർജനേ വനേ
 സംവാദം പന്നഗേന്ദ്രസ്യ കാശ്യപസ്യ ച യത് തദാ
 27 കേന ദൃഷ്ടം ശ്രുതം ചാപി ഭവതാം ശ്രോത്രം ആഗതം
 ശ്രുത്യാ ചാഥ വിധാസ്യാമി പന്നഗാന്തകരീം മതിം
 28 [ഃ]

ശൃണ രാജൻ യഥാസ്മാകം യേനൈതത് കഥിതം പുരാ

സമാഗമം ദ്വിജേന്ദ്രസ്യ പന്നഗേന്ദ്രസ്യ ചാധ്വനി
 29 തസ്തിൻ വൃക്ഷേ നരഃ കശ് ചിദ് ഇന്ധനാർഥായ പാർഥിവ
 വിചിന്വൻ പൂർവം ആരവഃ ശുഷ്കശാഖം വനസ്സതിം
 അബുധ്യമാനൗ തം തത്ര വൃക്ഷസമം പന്നഗദ്വിജൗ
 30 സ തു തേനൈവ വൃക്ഷേണ ഭസ്മീഭൂതോ ിഭവത് തദാ
 ദ്വിജ പ്രഭാവാദ് രാജേന്ദ്ര ജീവിതഃ സവനസ്സതിഃ
 31 തേന ഗത്യാ നൃപശ്രേഷ്ഠ നഗരേ ിസ്തിൻ നിവേദിതം
 യഥാവൃത്തം തു തത് സർവം തക്ഷകസ്യ ദ്വിജസ്യ ച
 32 ഏതത് തേ കഥിതം രാജൻ യഥാവൃത്തം യഥാ ശ്രുതം
 ശ്രുത്യാ തു നൃപശാർദൂല പ്രകുരുഷ്വ യഥേച്ഛിതം
 33 [സ്]

മന്ത്രിണാം തു വചഃ ശ്രുത്യാ സ രാജാ ജനമേജയഃ
 പര്യതപ്യത ദുഃഖാർതഃ പ്രത്യപിംഷത് കരേ കരം
 34 നിഃശ്വാസം ഉഷ്ണം അസക്തദ് ദീർഘം രാജീവലോചനഃ
 മുമോചാശ്രുണി ച തദാ നേത്രാഭ്യം പ്രതതം നൃപഃ
 ഉവാച ച മഹീപാലോ ദുഃഖശോകസമന്വിതഃ
 35 ശ്രുതൈതദ് ഭവതാം വാക്യം പിതൂർ മേ സ്വർഗതിം പ്രതി
 നിശ്ചിതേയം മമ മതിർ യാ വൈ താം മേ നിബോധത
 36 അനന്തരം അഹം മന്യേ തക്ഷകായ ദുരാത്മനേ
 പ്രതികർതവ്യം ഇത്യ് ഏവ യേന മേ ഹിംസിതഃ പിതാ
 37 ഋഷേർ ഹി ശൃംഗേർ വചനം കൃത്യാ ദഗ്ധ്യാ ച പാർഥിവം
 യദി ഗച്ഛേദ് അസൗ പാപോ നന്ദ ജീവേത് പിതാ മമ
 38 പരിഹീയേത കിം തസ്യ യദി ജീവേത് സ പാർഥിവഃ
 കാശ്യപസ്യ പ്രസാദേന മന്ത്രിണാം സുനയേന ച
 39 സ തു വാരിതവാൻ മോഹാത് കാശ്യപം ദ്വിജസത്തമം
 സഞ്ജീജീവയിഷും പ്രാപ്തം രാജാനം അപരാജിതം
 40 മഹാൻ അതിക്രമോ ഹ്യ് ഏഷ തക്ഷകസ്യ ദുരാത്മനഃ
 ദ്വിജസ്യ യോ ിദദദ് ദ്രവ്യം മാ നൃപം ജീവയേദ് ഇതി
 41 ഉത്തകസ്യ പ്രിയം കർവന് ആത്മനശ് ച മഹത് പ്രിയം
 ഭവതാം ചൈവ സർവേഷാം യാസ്യാമ്യ് അപചിതിം പിതഃ

അധ്യായം 47

1 [സ്]

ഏവം ഉക്തോ തതഃ ശ്രീമാൻ മന്ത്രിഭിശ് ചാനമോദിതഃ
 ആരുരോഹ പ്രതിജ്ഞാം സ സർപസത്രായ പാർഥിവഃ
 ബ്രഹ്മൻ ഭരതശാർദൂലോ രാജാ പാരിക്ഷിതസ് തദാ
 2 പുരോഹിതം അഥാഹ്യയ ജ്വതിജം വസുധാധിപഃ
 അബ്രവീദ് വാക്യസമ്പന്നഃ സമ്പദ് അർഥകരം വചഃ
 3 യോ മേ ഹിംസിതവാംസ് താതം തക്ഷകഃ സ ദുരാത്മവാൻ
 പ്രതികുര്യാം യഥാ തസ്യ തദ് ഭവന്തോ ബ്രവന്തു മേ
 4 അപി തത് കർമ്മ വിദിതം ഭവതാം യേന പന്നഗം
 തക്ഷകം സന്ദ്രദീപ്തേ *f*൩൭൭ പ്രാപ്തേ *f*൩൭൭ സഹബാസവം
 5 യഥാ തേന പിതാ മഹ്യം പൂർവം ദഗ്ധോ വിഷാഗ്നിനാ
 തഥാഹം അപി തം പാപം ദഗ്ധും ഇച്ഛാമി പന്നഗം

6 [ർത്വിജഹ്]

അസ്തി രാജൻ മഹത് സത്രം ത്വദർഥം ദേവനിർമ്മിതം
 സർപസത്രം ഇതി ഖ്യാതം പുരാണേ കഥ്യതേ നൃപ
 7 ആഹർതാ തസ്യ സത്രസ്യ ത്വൻ നാന്യോ *f*൩൭൭ നിരാധിപ
 ഇതി പൗരാണികാഃ പ്രാഹുർ അസ്താകം ചാസ്തി സ ക്രതുഃ

8 [സ്]

ഏവം ഉക്തഃ സ രാജർഷിർ മേനേ സർപം ഹി തക്ഷകം
 ഹൃതാശനമുഖം ദീപ്തം പ്രവിഷ്ടം ഇതി സത്തമ
 9 തതോ *f*൩൭൭വീൻ മന്ത്രവിദസ് താൻ രാജാ ബ്രാഹ്മണാംസ് തദാ
 ആഹരിഷ്യാമി തത് സത്രം സംഭാരാഃ സംദ്രിയന്തു മേ
 10 തതസ് തേ ജ്വതിജസ് തസ്യ ശാസ്ത്രോ ദ്വിജസത്തമ
 ദേശം തം മാപയാം ആസൂർ യജ്ഞായതന കാരണാത്
 യഥാവജ് ജ്ഞാനവിദുഷഃ സർവേ ബുദ്ധ്യാ പരം ഗതാഃ
 11 ജുദ്ധ്യാ പരമയാ യുക്തം ഇഷ്ടം ദ്വിജഗണായുതം
 പ്രഭൃതധനധാന്യാവ്യം ജ്വതിഗ്ഭിഃ സുനിവേശിതം
 12 നിർമായ ചാപി വിധിവദ് യജ്ഞായതനം ഈപ്സിതം
 രാജാനം ദീക്ഷയാം ആസുഃ സർപസത്രാപ്തയേ തദാ
 13 ഇദം ചാസീത് തത്ര പൂർവം സർപസത്രേ ഭവിഷ്യതി
 നിമിത്തം മഹദ് ഉത്പന്നം യജ്ഞവിഘ്ന കരം തദാ
 14 യജ്ഞസ്യായതനേ തസ്മിൻ ക്രിയമാണേ വചോ *f*൩൭൭വീത്

സ്ഥപതിർ ബുദ്ധിസമ്പന്നോ വാസ്തു വിദ്യാ വിശാരദഃ
 15 ഇത്യ അബ്രവീത് സൂത്രധാരഃ സൂതഃ പൗരാണികസ് തദാ
 യസ്മിൻ ദേശേ ച കാലേ ച മാപനേയം പ്രവർത്തിതാ
 ബ്രാഹ്മണം കാരണം കൃത്യാ നായം സംസ്ഥാസ്യതേ ക്രതുഃ
 16 ഏതച് ശൂത്രാ തു രാജാ സ പ്രാഗ് ദീക്ഷാ കാലം അബ്രവീത്
 ക്ഷത്താരം നേഹ മേ കശ് ചിദ് അജ്ഞാതഃ പ്രവീശേദ് ഇതി
 17 തതഃ കർമ്മ പ്രവൃതേ സർപസത്രേ വിധാനതഃ
 പര്യക്രാമംഗ് ച വിധിവത് സ്വേ സ്വേ കർമ്മണി യാജകാഃ
 18 പരിധായ കൃഷ്ണ വാസാംസി ധൂമസംരക്ത ലോചനാഃ
 ജുഹുവുർ മന്ത്രവച് ചൈവ സമീദ്ധം ജാതവേദസം
 19 കമ്പയന്തഗ് ച സർവേഷാം ഉരഗാണാം മനാംസി തേ
 സർപാൻ ആജുഹുവുസ് തത്ര സർവാൻ അഗ്നിമുഖേ തദാ
 20 തതഃ സർപാഃ സമാപേതുഃ പ്രദീപ്തേ ഹവ്യവാഹനേ
 വിവേഷുമാനാഃ കൃപണാ ആഹ്യയന്തഃ പരസ്പരം
 21 വിസ്ഫുരന്തഃ ശ്വസന്തഗ് ച വേഷ്യയന്തസ് തഥാ പരേ
 പുച്ഛെഃ ശിരോഭിഗ് ച ഭൃശം ചിത്രഭാനം പ്രപേദിരേ
 22 ശ്വേതാഃ കൃഷ്ണാഗ് ച നീലാഗ് ച സ്ഥവിരാഃ ശിശവസ് തഥാ
 അവന്തോ ദൈരവാൻ നാദാൻ പേതുർ ദീപ്തേ വിഭാവസു
 23 ഏവം ശതസഹസ്രാണി പ്രയുതാന്ത് അർബുദാനി ച
 അവശാനി വിനഷ്ടാനി പന്നഗാനാം ദ്വിജോത്തമ
 24 ഇന്ദുരാ ഇവ തത്രാന്ത്യേ ഹസ്തിഹസ്താ ഇവാപരേ
 മത്താ ഇവ ച മാതംഗാ മഹാകായാ മഹാബലാഃ
 25 ഉച്ചാവചാഗ് ച ബഹവോ നാനാവർണാ വിഷോൽബണാഃ
 ഘോരാഗ് ച പരിഘപ്രഖ്യാ ദന്ദ ശൂകാ മഹാബലാഃ
 പ്രപേതുർ അഗ്നാവ് ഉരഗാ മാതുവാഗ് ദണ്ഡപിഡിതാഃ

അധ്യായം 48

1 [ഷ്ഠ]

സർപസത്രേ തദാ രാജ്ഞഃ പാണ്ഡവേയസ്യ ധീമതഃ
 ജനമേജയസ്യ കേ തദ് ആസന് ജൃതിജഃ പരമർഷയഃ
 2 കേ സദസ്യോ ബഭ്രുവുശ് ച സർപസത്രേ സുദാരുണേ
 വിഷാദജനനേ fത്യർഥം പന്നഗാനാം മഹാഭയേ
 3 സർവം വിസ്തരതസ് താത ഭവാഞ് ശംസിതും അർഹതി
 സർപസത്രേ വിധാനജ്ഞാ വിജ്ഞേയാസ് തേ ഹി സൃതജ്

4 [സൃത]

ഹന്ത തേ കഥയിഷ്യാമി നാമാനീഹ മനീഷിണാം
 യേ ജൃതിജഃ സദസ്യാശ് ച തസ്യാസൻ നൃപതേസ് തദാ
 5 തത്ര ഹോതാ ബഭ്രുവാഥ ബ്രാഹ്മണശ് ചണ്ഡലാർഗവഃ
 ച്യവനസ്യാന്വയേ ജാതഃ ഖ്യാതോ വേദവിദാം വരഃ
 6 ഉദ്ഗാതാ ബ്രാഹ്മണോ വൃദ്ധോ വിദ്വാൻ കൗത്സാര്യ ജൈമിനിഃ
 ബ്രഹ്മാഭവച് ഛാർമ്ഗ രവോ അധ്യര്യൂർ ബോധ പിംഗലഃ
 7 സദസ്യശ് ചാഭവദ് വ്യാസഃ പുത്ര ശിഷ്യസഹായവാൻ
 ഉദ്ദാലകഃ ശമാകഃ ശ്വേതകേതുശ് ച പഞ്ചമഃ
 8 അസിതോ ദേവലശ് ചൈവ നാരദഃ പർവതസ് തഥാ
 ആത്രേയഃ കണ്ഡ ജാരോ ദ്വിജഃ ക്ഷി ഘടസ് തഥാ
 9 വാത്സ്യഃ ശ്രുതശ്രവാ വൃദ്ധസ് തപഃസ്യാധ്യായശീലവാൻ
 കഹോഡോ ദേവ ശർമാ ച മുഗ്ദ്ധല്യഃ ശമ സൗഭരഃ
 10 ഏതേ ചാന്യേ ച ബഹവോ ബ്രാഹ്മണാഃ സംശിതവ്രതാഃ
 സദസ്യോ അഭവംസ് തത്ര സത്രേ പാരിക്ഷിതസ്യ ഹ
 11 ജുഹുത്വദ് ജൃതിക്ഷ്ദ് അഥ തദാ സർപസത്രേ മഹാക്രതൗ
 അഹയഃ പ്രാപതംസ് തത്ര ഘോരാഃ പ്രാണിഭയാവഹാഃ
 12 വസാ മേദോ വഹാഃ കല്യാ നാഗാനാം സമ്പ്രവർതിതാഃ
 വവൗ ഗന്ധശ് ച തുമുലോ ദഹ്യതാം അനിശം തദാ
 13 പതതാം ചൈവ നാഗാനാം ധിഷ്ഠിതാനാം തഥാംബരേ
 അശ്രുതാനിശം ശബ്ദഃ പച്യതാം ചാഗ്നിനാ ഭൃശം
 14 തക്ഷകസ് തു സ നാഗേഭ്യഃ പുരന്ദര നിവേശനം
 ഗതഃ ശ്രുത്യൈവ രാജാനം ദീക്ഷിതം ജനമേജയം
 15 തതഃ സർവം യഥാവൃത്തം ആഖ്യായ ഭൂജഗോത്തമഃ
 അഗച്ഛച് ഛരണം ഭീത ആഗഃ കൃത്യാ പുരന്ദരം

16 തം ഇന്ദ്രഃ പ്രാഹ സുപ്രീതോ ന തവാസ്തീഹ തക്ഷക
 ഭയം നാഗേന്ദ്ര തസ്മാദ് വൈ സർപസത്രാത് കഥം ചന
 17 പ്രസാദിതോ മയാ പൂർവം തവാർഥായ പിതാമഹഃ
 തസ്മാത് തവ ഭയം നാസ്തി വ്യേതു തേ മാനസോ ജ്വരഃ
 18 ഏവം ആശ്വാസിതസ് തേന തതഃ സ ഭജഗോത്തമഃ
 ഉവാസ ഭവനേ തത്ര ശക്രസ്യ മുദിതഃ സുഖീ
 19 അജസ്രം നിപതസ്ത് അഗൗ നാഗേഷു ദൃശദുഃഖിതഃ
 അൽപശേഷ പതീവാരോ വാസുകിഃ പര്യതപ്യത
 20 കശ്ശലം ചാവിശദ് ഘോരം വാസുകിം പന്നശേശരം
 സ ഘൃർണമാന ഹൃദയോ ഭഗിനീം ഇദം അബ്രവീത്
 21 ദഹ്യന്തേ ഴംഗാനി മേ ഭദ്രേ ദിശോ ന പ്രതിഭാന്തി ച
 സീദാമീവ ച സംമോഹാദ് ഘൃർണതീവ ച മേ മനഃ
 22 ദൃഷ്ടീർ ഭ്രമതി മേ ഴതീവ ഹൃദയം ദീര്യതീവ ച
 പതിഷ്യാമ്യ് അവശോ ഴദ്യാഹം തസ്മിൻ ദീപ്തേ വിഭാവസൗ
 23 പാരിക്ഷിതസ്യ യജ്ഞോ ഴസൗ വർതതേ ഴസ്മജ് ജീഘ്രാസയാ
 വ്യക്തം മയാപി ഗന്തവ്യം പിതൃരാജ നിവേശനം
 24 അയം സ കാലഃ സമ്പ്രാപ്തോ യദർഥം അസി മേ സ്വസഃ
 ജരത്കാരോഃ പുരാ ദത്താ സാ ത്രാഹ്യ് അസ്താൻ സബാന്ധവാൻ
 25 ആസ്തീകഃ കില യജ്ഞം തം വർതന്തം ഭജഗോത്തമേ
 പ്രതിഷ്ഠേത്യതി മാം പൂർവം സ്വയം ആഹ പിതാമഹഃ
 26 തദ് വന്തേ ബ്രൂഹി വത്സം സ്വം കമാരം വൃദ്ധസംമതം
 മമാദ്യ ത്വം സഭൃത്യസ്യ മോക്ഷാർഥം വേദ വിത്തമം

അധ്യായം 49

1 [സ്]

തത ആഹുയ പുത്രം സ്വം ജരതകാരുർ ഭജംഗമാ
വാസുകേർ നാഗരാജസ്യ വചനാദ് ഇദം അബ്രവീത്
2 അഹം തവ പിതഃ പുത്രദ്രാത്രാ ദത്താ നിമിത്തതഃ
കാലഃ സ ചായം സമ്പ്രാപ്തസ് തത് കരുഷ്യ യഥാതഥം

3 [ആസ്തീക]

കിംനിമിത്തം മമ പിതൂർ ദത്താ ത്വം മാതൃലേന മേ
തൻ മമാചക്ഷ്യ തന്ത്യേന ശ്രുത്വാ കർതാസ്മി തത് തഥാ

4 [സ്]

തത ആചഷ്ട സാ തസ്മൈ ബാസവാനാം ഹിതൈഷിണീ
ഭഗിനീ നാഗരാജസ്യ ജരതകാരുർ അവിക്ലവാ

5 ഭജഗാനാം അശേഷാണാം മാതാ കദ്രൂർ ഇതി ശ്രുതിഃ
തയാ ശപ്താ രുഷിതയാ സുതാ യസ്മാൻ നിബോധ തത്
6 ഉഖൈഃ ശ്രവാഃ സോ ിശ്വരാജോ യൻ മിഥ്യാ ന കൃതോ മമ
വിനതാ നിമിത്തം പണിതേ ദാസഭാവായ പുത്രകാഃ

7 ജനമേജയസ്യ വോ യജ്ഞേ ധക്ഷ്യത്യ അനിലസാരഥിഃ
തത്ര പഞ്ചത്വം ആപന്നാഃ പ്രേതലോകം ഗമീഷ്യഥ

8 താം ച ശപ്തവതീം ഏവം സാക്ഷാൽ ലോകപിതാമഹഃ
ഏവം അസ്ത് ഇതി തദ് വാക്യം പ്രോവാചാനമുമോദ ച

9 വാസുകിശ് ചാപി തച് ശ്രുത്വാ പിതാമഹവചസ് തദാ
അമൃതേ മഥിതേ താത ദേവാഞ് ശരണം ഊയിവാൻ

10 സിദ്ധാർഥാശ് ച സുരാഃ സർവേ പ്രാപ്യാമൃതം അനന്തമം
ദ്രാതരം മേ പുരസ്കൃത്യ പ്രജാപതിം ഉപാഗമൻ

11 തേ തം പ്രസാദയാം ആസൂർ ദേവാഃ സർവേ പിതാമഹം
രാജ്ഞാ വാസുകിനാ സാർധം സ ശാപോ ന ഭവേദ് ഇതി

12 വാസുകിർ നാഗരാജോ ിയം ദുഃഖിതോ ജ്ഞാതികാരണാത്
അഭിശാപഃ സ മാത്രാസ്യ ഭഗവൻ ന ഭവേദ് ഇതി

13 [ബ്ര]

ജരതകാരുർ ജരതകാരം യാം ഭാര്യാം സമവാപ്സ്യതി
തത്ര ജാതോ ദ്വിജഃ ശാപാദ് ഭജഗാൻ മോക്ഷയിഷ്യതി

14 [ജ]

ഏതച് ശ്രുത്വാ തു വചനം വാസുകിഃ പന്നഗേശ്വരഃ

പ്രാദാൻ മാം അമരപ്രവൃ തവ പിത്രേ മഹാത്മനേ
 പ്രാഗ് ഏവാനാഗതേ കാലേ തത്ര ത്വം മയ്യ് അജായഥാഃ
 15 അയം സ കാലഃ സമ്പ്രാപ്തോ ഭയാൻ നസ് ത്രാതും അർഹസി
 ഭ്രാതരം ചൈവ മേ തസ്മാത് ത്രാതും അർഹസി പാവകാത്
 16 അമോഘം നഃ കൃതം തത് സ്യാദ് യദ് അഹം തവ ധീമതേ
 പിത്രേ ദത്താ വിമോക്ഷാർഥം കഥം വാ പുത്ര മന്യസേ
 17 [സ്]

ഏവം ഉക്തസ് തഥേത്യ് ഉക്ത്വാ സ ആസ്തികോ മാതരം തദാ
 അബ്രവീദ് ദുഃഖസന്തപ്തം വാസുകിം ജീവയന് ഇവ
 18 അഹം ത്വാം മോക്ഷയിഷ്യാമി വാസുകേ പന്നഗോത്തമ
 തസ്മാച് ഛാപാൻ മഹാസത്യാസത്യം ഏതദ് ബ്രവീമി തേ
 19 ഭവ സ്വസ്ഥമനാ നാഗ ന ഹി തേ വിദ്യതേ ഭയം
 പ്രയതിഷ്യേ തഥാ സൗമ്യ യഥാ ശ്രേയോ ഭവിഷ്യതി
 ന മേ വാഗ് അനൃതം പ്രാഹ സ്വൈരേഷ് അപി കതോ ഴന്യഥാ
 20 തം വൈ നൃപ വരം ഗത്വാ ദീക്ഷിതം ജനമേജയം
 വാഗ്ഭിർ മംഗലയുക്താഭിസ് തോഷയിഷ്യേ ഴദ്യ മാതുല
 യഥാ സ യജ്ഞോ നൃപതേർ നിർവർതിഷ്യതി സത്തമ
 21 സ സംഭാവയ നാഗേന്ദ്ര മയി സർവം മഹാമതേ
 ന തേ മയി മനോ ജാതു മീഥ്യാ ഭവീതും അർഹതി
 22 [വ]

ആസ്തിക പരിഘൂർണാമി ഹൃദയം മേ വിദീര്യതേ
 ദിശശ് ച ന പ്രജാനാമി ബ്രഹ്മദണ്ഡനിപീഡിതഃ
 23 [ആ]

ന സന്താപസ് ത്വയാ കാര്യഃ കഥം ചിത് പന്നഗോത്തമ
 ദീപ്തദാസേഃ സമുത്പന്നം നാശയിഷ്യാമി തേ ഭയം
 24 ബ്രഹ്മദണ്ഡം മഹാഘോരം കാലാഗ്നിസമതേജസം
 നാശയിഷ്യാമി മാത്രത്വം ഭയം കാർഷീഃ കഥം ചന
 25 [സ്]

തതഃ സ വാസുകേർ ഘോരം അപനീയ മനോ ജ്വരം
 ആധായ ചാത്മനോ ഴംഗേഷു ജഗാമ ത്വരിതോ ഭൃശം
 26 ജനമേജയസ്യ തം യജ്ഞം സർവൈഃ സമുദിതം ഗുണൈഃ
 മോക്ഷായ ഭൂജഗേന്ദ്രാണാം ആസ്തികോ ദ്വിജസത്തമഃ
 27 സ ഗത്വാപശ്യദ് ആസ്തികോ യജ്ഞായതനം ഉത്തമം

വൃതം സദസ്യേർ ബഹുഭിഃ സൂര്യവഹ്നി സമപ്രഭൈഃ
28 സ തത്ര വാരിതോ ദ്വാഃസൈഥഃ പ്രവിശൻ ദ്വിജസത്തമഃ
അഭിതുഷ്ടാവ തം യജ്ഞം പ്രവേശാർഥീ ദ്വിജോത്തമഃ

അധ്യായം 50

1 [ആ]

സോമസ്യ യജ്ഞോ വരണസ്യ യജ്ഞഃ; പ്രജാപതേർ യജ്ഞ ആസീത് പ്രയാഗേ

തഥാ യജ്ഞോ ഫയം തവ ഭാരതാഗ്ര്യ; പാരിക്ഷിത സ്വസ്തി നോ ഫസ്തു പ്രിയേഭ്യഃ

2 ശക്രസ്യ യജ്ഞഃ ശതസംഖ്യ ഉക്തസ്; തഥാപരസ് തുല്യസംഖ്യഃ ശതം വൈ

തഥാ യജ്ഞോ ഫയം തവ ഭാരതാഗ്ര്യ; പാരിക്ഷിത സ്വസ്തി നോ ഫസ്തു പ്രിയേഭ്യഃ

3 യമസ്യ യജ്ഞോ ഹരി മേധസസ് ച; യഥാ യജ്ഞോ രന്തി ദേവസ്യ രാജ്ഞഃ

തഥാ യജ്ഞോ ഫയം തവ ഭാരതാഗ്ര്യ; പാരിക്ഷിത സ്വസ്തി നോ ഫസ്തു പ്രിയേഭ്യഃ

4 ഗയസ്യ യജ്ഞഃ ശശബിന്ദോസ് ച രാജ്ഞോ; യജ്ഞസ് തഥാ വൈരൂവണസ്യ രാജ്ഞഃ

തഥാ യജ്ഞോ ഫയം തവ ഭാരതാഗ്ര്യ; പാരിക്ഷിത സ്വസ്തി നോ ഫസ്തു പ്രിയേഭ്യഃ

5 നൃഗസ്യ യജ്ഞസ് ത്വ അജമീവസ്യ ചാസീദ്; യഥാ യജ്ഞോ ദാശരഥേസ് ച രാജ്ഞഃ

തഥാ യജ്ഞോ ഫയം തവ ഭാരതാഗ്ര്യ; പാരിക്ഷിത സ്വസ്തി നോ ഫസ്തു പ്രിയേഭ്യഃ

6 യജ്ഞഃ ശ്രുതോ നോ ദിവി ദേവ സൂനോർ; യധിഷ്ഠിരസ്യോജമീവസ്യ രാജ്ഞഃ

തഥാ യജ്ഞോ ഫയം തവ ഭാരതാഗ്ര്യ; പാരിക്ഷിത സ്വസ്തി നോ ഫസ്തു പ്രിയേഭ്യഃ

7 കൃഷ്ണസ്യ യജ്ഞഃ സത്യവത്യാഃ സൃതസ്യ; സ്വയം ച കർമ്മ പ്രചകാര യത്ര

തഥാ യജ്ഞോ ഫയം തവ ഭാരതാഗ്ര്യ; പാരിക്ഷിത സ്വസ്തി നോ ഫസ്തു പ്രിയേഭ്യഃ

8 ഇമേ ഹി തേ സൂര്യഹൃതാശവർചസഃ; സമാസതേ വൃത്രഹണഃ കൃതം യഥാ

നൈഷാം ജ്ഞാനം വിദ്യതേ ജ്ഞാതും അദ്യ; ദന്തം യേദ്യോ ന പ്രണശ്യേത് കഥം ചിത്

9 ഋതിക് സമോ നാസ്തി ലോകേഷു ചൈവ; ദൈവപായനേനേതി വിനിശ്ചിതം മേ

ഏതസ്യ ശിഷ്യാ ഹി ക്ഷിതിം ചരന്തി; സർവർവിജഃ കർമ്മസു സ്വേഷു ദക്ഷാഃ

10 വിഭാവസുസ് ചിത്രഭാനൂർ മഹാത്ഥാ; ഹിരണ്യരേതോ വിശ്വഭക് കൃഷ്ണ വർത്ഥാ

പ്രദക്ഷിണാവർതശിഖഃ പ്രദിന്ധോ; ഹവ്യം തവേദം ഹൃതഭുഗ് വഷ്ടി ദേവഃ

11 നേഹ ത്വദന്യോ വിദ്യതേ ജീവലോകേ; സമോ നൃപഃ പാലയിതാ പ്രജാനാം

ധൃത്യാ ച തേ പ്രീതമനാഃ സദാഹം; ത്വം വാ രാജാ ധർമ്മരാജോ യഥോ വാ

12 ശക്രഃ സാക്ഷാദ് വജ്രപാണിർ യഥേഹ; ത്രാതാ ലോകേ ഫസ്തിംസ് ത്വം

തഥേഹ പ്രജാനാം

മതസ് ത്വം നഃ പുരുഷേഷ്വേഹ ലോകേ; ന ച ത്വദന്യോ ഗൃഹപതിർ അസ്തി യജ്ഞേ

13 ഖട്വാംഗനാഭാഗ ദിലീപ കൽപോ; യയാതി മാന്ധാതൃസമപ്രഭാവഃ
 ആദിത്യതേജഃ പ്രതിമാനതേജാ; ഭിഷ്ണോ യഥാ ഭ്രാജസി സുവ്രതസ് ത്വം
 14 വാൽമീകിവത് തേ നിദ്രതം സുധൈര്യം; വസിഷ്ഠവത് തേ നിയതശ് ച
 കോപഃ

പ്രഭുത്വം ഇന്ദ്രേണ സമം മതം മേ; ദൃതിശ് ച നാരായണവദ് വിഭാതി
 15 യമോ യഥാ ധർമ്മവിനിശ്ചയജ്ഞഃ; കൃഷ്ണോ യഥാ സർവഗുണോപപന്നഃ
 ശ്രീയാം നിവാസോ ിസി യഥാ വസുനാം; നിധാന ഭൂതോ ിസി തഥാ ക്രതുനാം
 16 ദംഭോദ്ഭവേനാസി സമോ ബലേന; രാമോ യഥാ ശസ്ത്രവിദ് അസ്ത്രവിദ് ച
 ഔർവ ത്രിതാദ്യാം അസി തുല്യതേജാ; ദുഷ്പേക്ഷണിയോ ിസി ഭഗീരഥോ വാ
 17 [സി]

ഏവം സ്തുതാഃ സർവ ഏവ പ്രസന്നാഃ; രാജാ സദസ്യോ ജഗതിജോ ഹവ്യവാഹഃ
 തേഷാം ദൃഷ്ട്യാ ഭാവിതാനീംഗിതാനി; പ്രോവാച രാജാ ജനമേജയോ ിഥ

പ്രസാധകർ

സാജിഭക്തം

